Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 60 (9296). • 1988 йил 25 март • жума • Баҳоси 3 тийин.

КООПЕРАЦИЯ—СОЦИАЛИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ ҚУДРАТЛИ ВОСИТАСИ

КОЛХОЗЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ ТЎРТИНЧИ СЪЕЗДИДА

Колхозчилар Бутуниттифоқ IV съездининг биринчи куни КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев нутқи ва Иттифоқ колхозлар кенгашининг раиси И. И. Кухарь докладидан сўнг музокаралар бошланди.

Музокарани Тула область Новомосковское районидаги Ленин номли колхознинг раиси, Умумроссия колхозлар кенгашининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **В. А. Стародубцев** бошлаб берди. Биз М. С. Горбачев нутқини зўр қизиқиш ва катта эътибор билан тингладик, деди у. Ҳозирги босқичда кооперациянинг ролини ошириш тўғрисидаги, хўжалик юритишнинг коллектив формаларини ривожлантиришда Ленин меросидан янада тўлароқ ва ижодий фойдаланиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва совет кишилари турмушини яхшилашга уларнинг таъсирини кучайтириш ҳақидаги қоидалар ва хулосалар тўла-тўкис ва ишонарли янгради.

Ҳозир озиқ-овқат проблемаси мамлакатдаги энг долзарб проблемалардан бири бўлиб турибди. У ҳар бир совет кишисининг манфаатларига дахлдордир. Бу проблема ҳал этилиши учун биз, колхозчилар съезди делегатлари зиммасига жуда катта масъулият тушади. Нақадар кўп иш қилиш кераклигини, вазифаларнинг кўламини, талаблар нақадар катталигини ҳар биримиз яхши тушунамиз.

Партия XXVII съезди колхоз ҳаракати олдида чинакам кенг ижодий уфқлар очди, айни шундай шароитда бир йил муқаддам бизнинг «Новомосковское» агросаноат бирлашмамиз тузилди. Бирлашма қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш, қайта ишлаш ва сотишни район миқёсида узвий бирлаштирди, кооперация принциплари асосида хўжалик юритиш самарадорлигини оширди.

Черкасси области Чернобай районидаги «Шлях до коммунизму» колхозининг раиси **В. А. Гонтар** нутқида асосий эътибор қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуриш, уни оммавий касб кадрлари билан таъминлаш масалаларига қаратилди.

Хўжаликларда меҳнатга лаёқатли аҳоли сони йил сайин камаймоқда, кўп кишилар пенсияга чиқмоқдалар, ёшларнинг кўплари қишлоқдан кетиб қолмоқда. Афсуски, ҳозир биз қишлоқда хотин-қизларнинг ишлаб чиқаришдаги, рўзғордаги меҳнатларини сира енгиллата олмаймиз. Шаҳардаги квартира одатда текин бўлади. Колхозчи эса уй қуриш учун бир неча ўн минг сўм сарфлаши керак. Бунга колхозчининг қурби етадими?

Нотиқ колхозчи ҳозир ҳар бир тийинни ҳисобга олиши лозимлигини таъкидлади. Шу билан бирга қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлиги ва чорвачилик маҳсулдорлиги ортиши билан маҳсулот таннархи ҳам ошиб кетмоқда. Бу эса кўп жиҳатдан материал-техника ресурслари қимматлашганлиги, амортизация ажратмалари, ҳар хил йиғимлар кўпайганлиги билан боғлиқдир. Хизмат кўрсатадиган корхоналар ва ташкилотлар кооператив асосида фаолият кўрсатиши ва хўжаликлар билан тузилган шартнома асосида ишлаши лозим.

Нотиқ колхознинг намунали устави амалдаги колхоз конституцияси бўлиб қолади, уни бузишга ва камситишга ҳеч ким ботинмайдиган бўлади, деб умид билдирди. Устав кооперациялашган қишлоқ ҳаётининг ўзгармас негизи бўлиши лозим. СССРда кооперация тўғрисидаги қонундан ташқари колхозлар тўғрисида қонун ҳам бўлиши зарур.

А. П. Побединский Целиноград область Отбосар районидаги «Новая жизнь» колхозига бошчилик қилади. Бу— мустаҳкам хўжалик. Шунга қарамай, деди нотиқ, ўзгаришлар шамоли бу ерда ҳам колхозчиларни руҳлантириб юборди. Сўнгги икки йил ичида ўртача йиллик дон, гўшт, сут сотиш анча кўпайтирилди. Меҳнат унумдорлиги ошди.

Хўжалик раҳбари колхозда социал соҳадаги муаммолар қандай ҳал этилаётганлигини гапириб берди, мактаб ўқувчиларининг меҳнат тарбияси масалаларига тўхталди. Уларнинг ўз дала шийпонлари бор, мактаб қошида эса теплица ишлаб турибди. Юқори синф ўқувчилари пичан ўримида ҳам, иш икки сменада ташкил этилган сут комплексида ҳам доимий ёрдамчилар бўлиб қолишди. Ўсмирлар кейинчалик дала ва фермаларда ишлаб қолишлари учун бу жуда зарур.

Хўжалигимиз деҳқончилик қилиш хатарлироқ бўлган зонада жойлашган, деб таъкидлади нотиқ. Ўрим-йиғим муддатлари чекланган, аммо тракторсозлар ҳам, Давлат агросаноат комитети ҳам буни тушуниб етишни қайсарлик билан хоҳламаяптилар, бизга кенг қамровли юксак унумли техникани етказиб бермаяптилар. Механизаторлар мени съездга кузатишаётиб, тракторсозлардан: кўриқ ерлар ҳозирги талабларга жавоб берадиган занжирли тракторлар билан қачон таъминланади, деб сўрашимни илтимос қилишди. Биз «Беларус» типидаги ғилдиракли тракторлар билан ҳам етарли таъминланмаганмиз. Бу фақат меҳнат унумдорлигига эмас, механизаторларнинг кайфиятига ҳам таъсир қилмоқда.

Механизатор, чорвадорнинг, улар оилаларининг фаровонлиги улар ўз ишларига қанча меҳнат, билим ва истакларини сарфлаганликларига, ниҳоят уларнинг виждонига боғлиқ бўлиши жуда тўғри, деди Брест областидаги Жданов номли колхоз машинада сут соғиш оператори **Г. Ф. Скакун**. Энг муҳими эса, бундан мамлакатга наф келади.

Менинг бир ўзимга қийин бўлар эди, лекин оператор эрим ҳамиша ёнимда мададкор. Оилавий звенода ишдаги вазифаларни ҳам, рўзғор юмушларини ҳам планлаштириш қулайроқ. Биз ишни пудратга олдик. Бир вақтлар мен фермага онам ҳузурига шошилган бўлсам, энди болалар менга ёрдам беришмоқда. Қизим съезд пайтида отпуска олиб, менинг ўрнимга ишлаб турибди.

Ҳозир мамлакатда ҳар бир киши қайта қуриш билан яшамоқда, бунинг моҳиятини ва ўзининг қайта қуришдаги ролини тушуниб етишга интилмоқда. Қайта қуришнинг моҳияти эса аниқ: ҳалол ишлаш, ҳар куни кечагидан кўпроқ, яхшироқ меҳнат қилиш керак. Одамлар тўғрисида гап борганда, икир-чикир, деган нарса бўлмаслиги керак. Бизнинг хўжалигимизда сут соғувчилар учун яхши шароит яратилган. Бу эса кайфиятни яхшилайди, яхшироқ ишлагинг келади. Фақат бизга ёрдам берсалар бас. Чунки бизда яхши машиналар етишмаяпти, фан ва техника тараққиёти бошқаларга нисбатан биз, чорвадорларга эътиборсизлик билан қарамоқда. Соғиб олинадиган сут миқдорини кўпайтиришнинг ҳамма резервлари ишга солинди. Автоматлаштириш ва наслчилик ишларини тубдан яхшилаш негизидагина сут соғиб олишни кўпайтириш мумкин. Киров область Пижан районидаги «Ижевский» колхозининг раиси **Г. А. Тутубалин** хўжалик эришган ютуқларга тўхталиб ўтди, коллектив ҳал этаётган муаммолар ҳақида гапирди. Колхозчиларнинг фаоллиги, уларнинг пировард натижаларидан манфаатдорлиги анча ошди. Ўтган йили салкам икки миллион сўм ёки 1985 йилдагидан уч баравар кўп соф даромад олинди. Ҳозирги аграр сиёсат ўзини тўла оқламоқда.

Нотиқ колхоз ишлаб чиқаришини жадал ривожлантиришга ҳали ҳам бюрократизм тўсқинлик қилаётганини таъкидлади. Ниҳоят, колхозчиларга кўпроқ ишониш, уларнинг ҳуқуқларини камситмаслик, ташаббусларини бутун чоралар билан рағбатлантириш лозим. Колхоз раисини ўзбошимчалик билан қабул қилинган қарорлардан, бюрократларнинг ва амалдорларнинг хуружларидан асрайдиган статус бўлиши керак. Колхозлар ўзини ўзи бошқаришининг янги ҳужжатларда ифодаланган демократик принциплари юқори ташкилотларнинг демократик бошқариш формаларига мос бўлиши лозим. Ҳозир ҳаёт диалектикаси ана шундай ва буни ҳисобга олиш керак.

Пойтахтдаги корхона токари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Л. М. Баринов** съезд делегатлари ва меҳмонларини Лихачев номидаги Москва автомобиль заводи меҳнатчилари номидан табриклади. У ишчилар синфи қишлоқ хўжалиги олдида турган вазифаларни ўзининг мададисиз ҳал қилиб бўлмаслигини яхши тушунади, деб съезд қатнашчиларини ишонтирди.

Заводга келаётган шикоятлар маҳсулотни такомиллаштириш учун зилчилар ихтиёрида ҳали анчагина резервлар борлигидан далолат бермоқда. Меҳнат коллективлари кенгашларининг мажлисларида, партия активлари йиғилишларида бу ҳақда рўй-рост гаплашиб олинмоқда. белгиланган чора-тадбирларнинг бутун бир комплекси автозаводчилар ўз маҳсулотлари обрўсини оширадилар, бинобарин озиқ-овқат программасини амалга оширишга салмоқлироқ ҳисса қўшадилар, деб умид қилишга асос бўлади.

Ҳозирги съезд колхоз ҳаракатининг бош йўлини белгилаб беради, деди Сурхондарё область Шарқўрғон районидаги Н. Боймуродов номли колхоз раиси **Д. Норалиев**. Нотиқ республика пахтакорлари олдида турган муаммолар ҳақида ўз колхози мисолида сўзлаб берди. қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг мана шу муҳим тармоғида тўпланиб қолган камчиликларни тезроқ бартараф этиш зарурлигини таъкидлади.

Нотиқ съезд делегатларининг эътиборини чорвачиликнинг ҳал этилмаган масалаларига қаратиб, республикада гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш имкониятлари кўп эканлигини уқтириб ўтди.

Сўнгра Красноярск ўлкаси Каратуз районидаги Киров номли колхозга бошчилик қилаётган съезд мандат комиссиясининг раиси **Ю. А. Бражников** шу комиссия номидан доклад қилди.

Съездимиз, деди у, совет жамияти фаолиятининг ҳамма соҳаларида мамлакат социал иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришни таъминлайдиган туб инқилобий ўзгартишлар амалга оширилаётган даврда ўтмоқда. Бу тарихий вазифани ҳал этишда колхозларга катта ўрин ажратилмоқда.

Съезд делегатлари ва иштирокчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг нутқини зўр эътибор бериб тингладилар. Унда экономиканинг аграр секторидаги ишларнинг аҳволи чуқур таҳлил қилиб берилди, кооперация тўғрисидаги ленинча қоидалар ҳозирги аҳволни ҳисобга олиб, янада ривожлантирилиб, колхозлар ишидаги стратегик йўналишлар аниқ белгилаб берилди.

Колхозчиларнинг Бутуниттифоқ IV съездига, деб давом этди докладчи, 4374 делегат сайланган, шундан 4247 киши ёки 97 фоизи съездга биринчи марта делегат қилиб сайланган. Колхозчиларнинг конференцияларида ва съездларида делегатларни сайлаш сайлов ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга мувофиқ 5 минг колхоз аъзосидан бир вакил нормаси билан ўтказилган.

Мандат комиссияси барча делегатларнинг ваколатларини текшириб ,уларни ҳақиқий деб топди.

Съездда барча иттифоқдош республикалар колхозларининг вакиллари бор. Украина ССР ва Россия федерацияси делегатлари энг кўп бўлиб, Украина ССР делегациясида 1499 киши, Россия федерацияси делегациясида 1440 киши бор. Ўзбекистон ССР делегацияси 371, Белоруссия ССР делегацияси 239 кишидан иборат.

Съездда ҳозир бўлган колхоз ҳаракатининг кўпгина ветеранлари хўжаликни коллектив юритиш ленинча ғоясини муносиб амалга ошириб келмоқдалар.

Ветеранларимиз ишини, уларнинг ғояларини, тажрибалари ва эътиқодини анчагина ёш авлод ишончли тарзда қўлга олганлигини англаш кўнгиллидир. Уларнинг энг яхшилари съезд делегати бўлишган.

Съезд делегатлари орасида 2629 киши ёки деярли учдан икки қисми оддий колхозчилар-механизаторлар, чорвадорлар, ўз қўллари билан колхоз бойликларини яратаётган бошқа касб эгаларидир.

Туб иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш, коллектив пудратни кенг жорий этиш, колхозларнинг тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини ўзи пул билан таъминлашга ўтиши шароитида хўжаликлардаги ишлаб чиқариш коллективлари раҳбарларининг роли ошмоқда. 555 бригадир ҳамда чорвачилик фермаларининг 166 нафар мудири съездга делегат қилиб сайланганлиги тасодиф эмас.

Докладда делегатларнинг умумий сонидан 2272 киши ёки 52 фоизи олий ва ўрта маълумотли эканлиги, 32 делегатга фан кандидати илмий даражаси берилганлиги, 322 делегатга хизмат кўрсатган механизатор, агроном, зоотехник, врач, инженер фахрий унвони берилганлиги қайд этилди.

Съездда қишлоқ хўжалигининг 1930 нафар дипломли мутахассиси қатнашмоқда. Улар колхоз қурилиши йилларида камол топган қишлоқ зиёлилари кўп минг кишилик отряднинг вакилларидир.

* * *

Яхши хўжайин далага чиқишдан олдин ўз жиҳозларини тартибга келтириб ва уруғлик тайёрлабгина қолмай, айни вақтда ҳосил етиштириш, уни йиғиштириб олиш ва сақлаш стратегияси ва тактикасини ҳам белгилаб олади. 24 март куни Москвада ўз ишини давом эттирган колхозчилар тўртинчи съезди қишлоқдаги бутун меҳнат тарзи пировард натижага — мўл ҳосилгагина эмас, балки тежамли, жамият учун энг мақбул бўлган ҳосилга хизмат қилиши тўғрисида қайғурадиган деҳқоннинг коллектив ақл-идрокини асосий, принципиал позицияларда туриб мужассамлантиради.

Ҳозирги босқичга татбиқан ленинча кооперация ғояларига асосланган қишлоқдаги қайта қуриш стратегияси ва тактикаси М. С. Горбачевнинг нутқида жуда чуқур очиб берилди. Социал-иқтисодий тараққиётни ҳар томонлама жадаллаштириш, колхоз ҳаётини ўзгартириш тўғрисидаги партия кўрсатмаларига амал қилиб, делегатлар ўз нутқларида инсон янгиланишга қаратилган куч-ғайратини ошириш ва ишга солишга, демократик асосдаги кооператив ҳаракатни ривожлантиришга азму қарор берганликларини билдирмоқдалар.

Съезд делегатлари ва меҳмонлари **М. С. Горбачев, В. И. Воротников, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, В. П. Никонов, Н. И. Рижков, Н. Н. Слюньков, М. С. Соломенцев, В. В. Шчербицкий, А. Н. Яковлев, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Ю. Д. Маслюков, Г. П. Разумовский, Ю. Ф. Соловьев, Н. В. Тализин, Д. Т. Язов, О. Д. Бакланов, А. П. Бирюкова, А. И. Лукьянов, В. А. Медведев** ўртоқларни қарсаклар билан кутиб олдилар.

Республика қишлоқ хўжалик маҳсулотининг ярмидан кўпроғи колхозларда етиштирилмоқда, деб таъкидлади Латвия ССР Рига районидаги «Адажи» колхоз-агрофирмасининг раиси **А. Э. Каулс**. Аниқ кўриниб турган ютуқлар билан бир қаторда ҳали анчагина ҳал бўлмаган муаммолар ҳам бор. Колхозчи ўзини чинакам хўжайин деб ҳис қилиши учун қишлоқда шарт-шароитлар яратиш — ана шу муаммоларнинг асосийсидир.

Агросаноат тармоғида ижобий силжишлар содир бўлган бўлса ҳам, ҳар қалай биз саноат билан тенг ҳуқуқли шерик бўла олганимиз йўқ, деди нотиқ. Хўжаликларга етказиб берилаётган маҳсулот — трактор, техника, минерал ўғит қимматлашди. Аммо сифати илгари қандай бўлса, шундайлигича қолди. Хизмат

(Давоми 2-бетда).

МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

23 март куни Уругвай Шарқий Республикаси президенти Х. М. Сангинетти СССРдан жўнаб кетди. У СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан мамлакатимизда расмий визит билан бўлди.

Аэродромда Х. М. Сангинетти ва унинг рафиқасини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиуми Раиси А. А. Громико рафиқаси билан, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

23 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико раислигида СССР Олий Совети Президиумининг мажлиси бўлди.

Мажлисда Тоғли Қорабоғда, Озарбайжон ва Арманистон ССРда юз берган воқеалар хусусида иттифоқдош республикаларнинг мурожаатномалари билан боғлиқ чора-тадбирлар тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Мазкур масала юзасидан А. А. Громико сўзга чиқди.

Муҳокамада В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, Ю. Ф. Соловьев, СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосарлари, республикалар Олий Советлари Президиумларининг раислари: РСФСРдан В. П. Орлов, Белоруссия ССРдан Г. С. Таразевич, Грузияда ССРдан П. Г. Гилашвили, Озарбайжон ССРдан С. Б. Татлиев, Молдавия ССРдан А. А. Мокану, Латвия ССРдан Я. Я. Вагрис, Қирғизистон ССРдан Т. Оқматов, Тожикистон ССРдан Г. Паллаев, Арманистон ССРдан Г. М. Восканян, Туркманистон ССРдан Б. Ёзқулиев, Эстония ССРдан А. Ф. Рюйтель, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов, шунингдек Қозоғистон ССР ва Литва ССР Олий Советлари Президиумларининг раислари З. К. Камолиденов ва В. С. Астраускас ўртоқлар қатнашдилар.

СССР Олий Совети Президиумининг мажлисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев нутқ сўзлади.

СССР Олий Совети Президиуми қарор қабул қилди, қарор қуйида эълон қилинади.

(ТАСС).

СССР Олий Совети Президиумининг қарори

Тоғли Қорабоғдаги, Озарбайжон ва Арманистон ССРдаги воқеалар хусусида иттифоқдош республикаларнинг мурожаатномалари билан боғлиқ чоралар тўғрисида

СССР Олий Совети Президиуми Тоғли Қорабоғда, Озарбайжон ва Арманистон ССРда юз берган вазият муносабати билан РСФСР, Украина ССР, Белоруссия ССР, Ўзбекистон ССР, Қозоғистон ССР, Грузия ССР, Литва ССР, Молдавия ССР, Латвия ССР, Қирғизистон ССР, Тожикистон ССР, Туркманистон ССР ва Эстония ССР Олий Советлари Президиумларининг мурожаатномаларини кўриб чиқиб ва СССР Конституциясининг 81-моддасига амал қилиб, **қарор қилади:**

1. Тоғли Қорабоғдаги воқеалар муносабати билан Озарбайжон ва Арманистон ССРда юз берган вазият ана шу республикаларнинг халқларига ва умуман яхлит иттифоқ кўп миллатли давлат сифатида СССР халқлари дўстлигини янада мустаҳкамлашга путур етказиши таъкидлансин.

Мураккаб миллий-территориал масалаларни давлат ҳокимияти органларига тазйиқ ўтказиш йўли билан, туйғулар ва эҳтиросларни авж олдириш, СССР Конституциясида мустаҳкамлаб қўйилган миллий-давлат ҳамда миллий-маъмурий чегараларни ўзгартиришни талаб қилаётган ҳар хил ўзбошимча ташкилотларни тузиш вазиятида ҳал қилишга уринишга йўл қўйиб бўлмайди, бу эса олдиндан билиб бўлмайдиган оқибатларга олиб келиши мумкин, деб ҳисоблансин.

Айрим шахслар ва гуруҳлар йўл қўйган жиноий ҳаракатлар қатъий қоралансин. Бу ҳаракатлар натижасида қурбон бўлганлар бор. Бу ишда айбдор бўлган кишилар маъмурий ва жиноий жавобгарликка тортилиши маълумот учун қабул қилинсин.

2. Озарбайжон ССР ва Арманистон ССР халқ депутатлари Советлари партиянинг XXVII съезди қарорларига, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Озарбайжон ва Арманистон меҳнаткашларига, халқларига мурожаатномасига амал қилиб, аҳоли ўртасида миллий сиёсатнинг ленинча принциплари, СССРдаги қардош халқларнинг дўстлиги ва жипслиги руҳида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни тубдан яхшиласинлар. Миллатлар ўртасидаги муносабатларнинг кескинлашувини келтириб чиқараётган сабаблар чуқур ва ҳар томонлама таҳлил қилинсин, ҳар қандай миллатчилик ва экстремистик кўринишларга қарши актив кураш олиб борилсин. Ишлаб чиқариш коллективларида ва ўқув юртларида осойишталик ҳамда ишчанлик вазияти яратилсин, республикаларда яшаётган барча миллатлар ва элатларнинг куч-ғайратлари жамиятимизда амалга оширилаётган революцион ўзгартиш вазифаларини ҳал этишга сафарбар қилинсин.

3. Озарбайжон ССР Олий Совети Президиуми ва Арманистон ССР Олий Совети Президиуми социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини мустаҳкамлаш юзасидан ўзаро келишилган зарур тадбирларни амалга оширсинлар, барча миллатларга мансуб гражданларнинг қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини, ўз хатти-ҳаракатлари билан вазиятни беқарорлаштираётган, қардош совет халқлари дўстлиги ва ҳамкорлигига путур етказаётган шахсларнинг қаттиқ жавобгарликка тортилишини таъминласинлар.

4. СССР Министрлар Совети Тоғли Қорабоғ автоном областини хўжалик жиҳатидан ва социал-маданий жиҳатдан ривожлантиришнинг етилган масалаларини ҳал этишга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқсин.

5. ССР Иттифоқи Прокуратураси ва СССР Ички ишлар министрлиги Озарбайжон ва Арманистон ССР территорияларида жамоат тартибини ўрнатиш ҳамда аҳолининг қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш юзасидан барча зарур чораларни кўрсинлар.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси
А. ГРОМИКО.
СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.
Москва, Кремль.
1988 йил 23 март.

ОҚҚЎРҒОН районидаги Куйбишев номли колхоз деҳқонлари бу йил 88 гектар майдонда дон учун, 36 гектар ерда эса [illegible] учун маккажўхори етиштириш[illegible]. Айни кунларда колхознинг [illegible] бригадасида экиш ишлари қизғин бошлаб юборилди. Суратда: (чапдан ўнгга) бригада бошлиғи Э. Сотиболдиев, тракторчи Э. Султонов, колхознинг бош агрономи К. Бегимкулов ўртоқлар экиш олдидан ўзаро маслаҳатлашмоқдалар.

А. МАЛЬЦЕВ фотоси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕТАСИДА БЕРИЛГАН «УРУШ ЖАРОҲАТЛАГАН ЖАНГЧИ ТАШВИШЛАРИ», «ЛОҚАЙДЛИК БИЛАН ТАҲҚИРЛАНИШ» ВА «ҲАҚИҚАТГА ИККИ ХИЛ ҚАРАШ» МАҚОЛАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси область комитети «Ташкентская правда» газетасида берилган «Уруш жароҳатлаган жангчи ташвишлари» (1987 йил 14 ноябрь), «Лоқайдлик билан таҳқирланиш» (1987 йил 26 декабрь) ва «Ҳақиқатга икки хил қараш» (1988 йил 5 март) мақолаларини муҳокама қилиб шуни таъкидладики, газета социал адолат, ватанга қайтиб келгандан сўнг меҳнатга жойлашишда ва квартира олиш учун навбатга туришда бефарқлик, бағритошлик ҳолларига учраган интернационалчи жангчи ўртоқ В. В. Мушчинкин эҳтиёжларига эътибор, хушёрлик билан муносабатда бўлишнинг муҳим муаммоларини кўтарган.

Мушчинкинлар оиласининг уй-жой шароитларини яхшилаш тўғрисидаги илтимосини кўриб чиқиш билан турли хил комиссиялар салкам бир ярим йил шуғулланганлар. Бироқ, Янгиобод шаҳар ижроия комитети расмиятчилик-бюрократлик позициясини эгаллади, масалани ижобий ҳал қилиш учун депутатлар комиссияси билан биргаликда ҳеч қандай чора кўрмади. Ваҳоланки, ўртоқ В. В. Мушчинкин амалда 1986 йилнинг ноябридаёқ уй-жой шароитларини яхшилаш ҳуқуқига эга эди.

Янгиобод шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитети бу муаммога принципиал ёндашиш ва йўл қўйилган хатоларни тан олиш ўрнига газетанинг ҳаққоний танқидига нотўғри муносабатда бўлдилар, ўз ҳаракатларини объектив баҳолашга халақит берувчи жиззакилик позициясини эгалладилар, автор шахсига ва газета чиқишларининг ҳаққонийлигига шубҳа билан қарадилар, мақолаларда умуман мавзуни очиб кўрсатишга таъсир қилмайдиган ноаниқликларни излаш билан шуғулландилар.

«Ташкентская правда» газетасида интернационалчи жангчилар эҳтиёжларига партия, совет ва хўжалик органлари томонидан эътибор, хушёрлик билан муносабатда бўлиш зарурлиги тўғрисида берилган мақолалар муҳим, актуал ва ўз вақтида чиққан деб ҳисоблансин.

Интернационалчи жангчи ўртоқ В. В. Мушчинкинни уй-жой билан таъминлаш масаласини ҳал қилишда расмиятчилик, сансалорликка йўл қўйгани Янгиобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Н. Г. Носков ва шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ А. В. Крайновга қатъий кўрсатилди.

Ўртоқ А. В. Крайновнинг В. В. Мушчинкин оиласига 1988 йилнинг биринчи ярмида квартира ажратилади деган баёноти эътибор учун қабул қилинди.

Янгиобод шаҳар партия комитетига ушбу қарорни шаҳар партия комитетининг бюросида муҳокама қилиш ва масалани ижобий ҳал қилишни судрашда айбдор бўлган шахсларни партиявий жавобгарликка тортиш топширилди.

Район ва шаҳар партия комитетлари, совет органлари, хўжалик ва жамоат ташкилотларининг эътибори социал масалаларни ҳал қилишда бағритошлик, лоқайдлик кўринишларига йўл қўймасликка, интернационалчи жангчиларни ўз вақтида меҳнатга жойлаштиришга, уларни уй-жой билан ўз вақтида таъминлашга, бошқа турмуш эҳтиёжларини тўла қондиришга эътибор билан муносабатда бўлиш лозимлигига қаратилди.

Маъмурий органлар, ташкилий-партиявий ишлар, пропаганда ва агитация бўлимларига 1988 йилнинг биринчи ярмида интернационалчи жангчилар билан иш аҳволини чуқур ва ҳар томонлама ўрганиб чиқиш топширилди.

КОЛХОЗЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ ТЎРТИНЧИ СЪЕЗДИДА

КООПЕРАЦИЯ—СОЦИАЛИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ ҚУДРАТЛИ ВОСИТАСИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

кўрсатаётган ташкилотлар колхозлардан олаётган ажратмалар ҳам ҳаддан ташқари кўп.

Делегат агросаноат комплексига давлат буюртмаси ҳозирча аслида буйруқни ўтказиш эканлигига эътиборни қаратди. Ахир, ҳар бир хўжалик қўлида ўзининг энг мақбул экин-тикин плани бор, ихтисослашган, колхозларга мустақиллик ҳуқуқини, ерга хўжайинлик қилиш ҳуқуқини бериш керак. Давлат буюртмасига пухта ўйланган иқтисодий мазмун бахш этиш лозим.

СССР қонуни даражасида кооператорлар ҳуқуқларининг мустаҳкамлаб қўйилиши билан колхоз намунавий уставига киритиладиган ўзгаришлар қишлоқдаги иш самарадорлигини оширишга имкон беради, деб таъкидлади агрофирма раиси.

Ставрополь ўлкаси Кочубей районидаги «Казьминский» колхози маккажўхорикорлик звеносининг бошлиғи **А. М. Згонников** қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида меҳнат унумдорлигини ошириш муаммоларига тўхталиб, бригада методининг жорий этилиши ҳақида гапириб берди. Бу методни жорий этилиши туфайли ҳар гектар ердан 48 центнердан дурагай жўхори, 75 центнердан товар маккажўхори ҳосили олинди. Колхоз кассасига деярли бир ярим миллион сўм даромад тушди. Маккажўхорикорларнинг ҳам даромади яхши бўлди.

Агар механизаторлар ишидаги бир қанча камчиликлар бартараф этилса, яна ҳам каттароқ ютуқларга эришиш мумкин бўлур эди. Жумладан, муайян экинлар етиштириш учун заводда тайёрланган яхши машиналар комплекси йўқ. Оқибатда кўпгина механизмларни ғаллакорларнинг ўзи колхоз устахонасида ясашмоқда. Хўш, заводлар ва конструкторлик бюроларида нима иш қилишаяпти, уларнинг роли қандай? Ахир, улар қачон қайта қуришни бошлашади. Звено бошлиғининг бу саволларини зал қарсаклар билан кутиб олди.

Шундан сўнг нотиқ қишлоқни социал ривожлантириш масалаларига тўхталиб, меҳнаткаш инсоннинг ҳаётий эҳтиёжлари ҳақида ғамхўрлик қилинса, ижтимоий ишлаб чиқаришга барака кираверади деган одил фикрни конкрет мисолларда таърифлаб берди.

Делегат кооперация тўғрисидаги СССР Қонуни лойиҳасига киритиладиган ўзгаришлар ҳақида конкрет таклиф айтди.

Кооперация тўғрисидаги СССР Қонуни лойиҳаси Совет жамияти эҳтиёжларига мос бўлиб тушади, қонун социалистик экономикани жадал ривожлантиришга ёрдам беради, деди Грузия ССР Махарадзе районидаги Натанеби қишлоғи колхоз-агрофирмасининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Г. А. Цитлидзе**.

Хўжалик раҳбарининг фикрича, меҳнат тақсимоти, мамлакат миқёсидаги ихтисослаштириш имкониятларидан янада оқилона фойдаланиш лозим. Масалан, наҳотки Грузияда чорвачилик муаммоларига куч-ғайратларни жамлаб, цитрус мевалар ва чой етиштиришни кўпайтиришдан чалғиш лозим бўлса. Нотиқнинг сўзларига қараганда, Грузия чойининг аввалги шуҳратини тиклаш лозим бўлади. Бунинг учун эса куч-ғайрат ва вақт талаб этилади.

Нотиқ колхоз намунавий устави лойиҳасини қишлоқ меҳнатчиларини, айниқса ёшларни совет ватанпарварлиги, социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш зарурлиги тўғрисидаги банд билан тўлдиришни таклиф этди. Ватанимиз халқларининг дўстлиги — Совет жамияти ҳаётининг негизи, ҳар бир кишининг табиий эҳтиёжидир. Бизнинг хўжалигимиз, деди нотиқ, кўп йиллардан бери Арманистондаги колхоз билан мусобақалашиб келмоқда.

Ишлаб чиқаришдаги ва социал соҳадаги муваффақиятлар бошқарувчиларнинг активлигигагина эмас, балки бевосита ижрочиларнинг ишбилармонлигига, ақл-идрок билан ташаббус кўрсатиб ишлашига ва куйди-пишдилигига боғлиқдир, деди ёзувчи, Ленин мукофотининг лауреати **И. А. Васильев**. Бошқарув соҳаси колхоз демократиясини босиб турибди. Ҳозир ҳам бу соҳа раҳбарнинг бошқача муносабатлари даври келганлигини тушуниб олишни истамаяпти. Раҳбарнинг ташаббуси колхозчилар ташаббуси, орзу-ўйлари ва эзгу-ниятларининг ифодаси бўлганида, бу ташаббус колхозчиларнинг кўнгил рози бўлганида, улар буни қўллаб-қувватлаётганида ва ижро этаётганидагина самарали бўлади. Эски раислар буни яхши тушунади, янгиларида эса ўзбошимчалик кўпроқ бўлмоқда.

Нотиқ колхозчиларнинг турмуш, маиший, дам олиш шароити ва маданий даражаси тўғрисида ташвишланиб гапирди.

Ёзувчи шаҳардаги ижодий зиёлиларга мурожаат қилиб, уларни ризқ-рўзимизни етиштириб бераётган қишлоқ аҳлига яқинроқ бўлишга даъват этди.

Тажриба шундан далолат бериб турибдики, Ноқоратупроқ ўлкада ҳам яхши кўрсаткичларга эришиш мумкин. Коллектив пудратни жорий этиш ва янада такомиллаштириш ана шундай йўлни очади. Калинин область Торжок районидаги «Путь к коммунизму» колхозининг раиси **Е. А. Яковлев** шундай деб ҳисобламоқда.

Агросаноат интеграцияси соҳасидаги шерикларда ҳозирча колхоз ишининг пировард натижаларидан манфаатдорлик йўқ. Ҳозирги шароитда шериклар кўрсатаётган хизмат қиймати ортди. Бу эса ўз-ўзидан колхоз ишлаб чиқариши самарадорлигининг пасайишига олиб келмоқда. Айни вақтда хўжалик шериклар ёрдамисиз ишлай олмайди, чунки барча камёб эҳтиёт қисмлар ва материаллар улар қўлидадир. Делегатнинг фикрича, ё шериклар ишини колхоз фаолиятининг пировард натижаларига боғлиқ қилиб қўйиш керак ёки шундай ўзаро мажбурий бўлган кооператив шарт-шароит яратиш лозимки, шу туфайли хўжалик шерикларсиз ишлай олсин.

Шундан кейин нотиқ зиғирчиликнинг айрим муаммоларига тўхталди.

Сўнгги йилларда илм-фан ва ишлаб чиқаришнинг оқилона кооперацияси туфайли яхши самарага эришилмоқда. Бу йиғим-теримнинг рулон технологиясидир. Аммо бу усулнинг кенг тарқалишига аввало, рулонли пресс-подборщиклар чоғроқ устахоналарда тайёрланаётгани ҳалал бермоқда, ўша ерда ясалаётган подборщиклар албатта етарли эмас.

Делегатнинг фикрича, колхоз намунавий устави лойиҳасини кооперация тўғрисидаги қонун лойиҳасига мувофиқ тарзда қайта кўриб чиқиш керак.

Биз КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев нутқини катта қизиқиш билан тингладик, — деди Қрим область Красногвардейск районидаги «Россия» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **В. И. Криворотов**. Қишлоқдаги революцион ўзгартишларнинг ана шу теран, ленинча программаси қишлоқ меҳнаткашларини юқори унум билан ижодий меҳнат қилишга илҳомлантиради.

Колхозчилар съезди қишлоқни социал-иқтисодий ривожлантириш ва колхоз ҳаётини демократиялаштиришда катта роль ўйнайдиган ҳужжатлар қабул қилиши керак. Сўнгра нотиқ «Россия» колхози тўғрисида, Қримнинг дашт районларини юқори ҳосил етиштириладиган қишлоқ хўжалиги ўлкасига айланаётгани ҳақида гапирди. Колхоз 12 минг гектар ерда 8 минг тонна сабзавот, 8 минг тонна мева, 8 минг тонна узум етиштирмоқда. Ҳозир колхозга кириш осон эмас, ўзига хос конкурсдан ўтиш лозим. Сўнгги 12 йил ичида хўжалик анча яшарди.

Эндиликда, деб таъкидлади Волгоград область Калач районидаги «Россия» колхозининг раиси **В. Ф. Попов**, воситачилик учун колхоз ва совхозлардан машина қийматининг 13 процентигача бўлган маблағни олаётган турли-туман агротаъминот идораларини четлаб ўтиб, техника ва эҳтиёт қисмларни заводларнинг фирма магазинларида сотиш учун фурсат келди.

Заводларнинг фирма магазинлари очилиши улар тайёрлаётган техниканинг сифатини кўтарган бўлур эди, чунки завод пулни давлат орқали эмас, балки бевосита харидордан олган ва брак маҳсулот учун пул тўлашга мажбур бўлган бўлур эди. Хўжаликлар ҳам техникани танлаб олиш имкониятига эга бўлур эдилар. Бу юқори сифатли техника ишлаб чиқаришни жадаллаштириш масаласини ҳам ҳал этган бўлур эди. Техника пишиқ-пухта бўлганлиги туфайли хўжаликларнинг эҳтиёт қисмларини жамғариб қўйишларига ҳам ҳожат бўлмай қолади.

Колхозчилар менга бир илтимосни айтишди, деди пировардида В. Ф. Попов, ҳукуматимизга хўжаликдан чиққандан кейин колхоз стажи бекор қилиниши ва умумий меҳнат стажига қўшилмаслиги тўғрисидаги қонунни қайта кўриб чиқиш кераклиги ҳақидаги илтимосимизни етказиб қўйинг, деб тайинлашди. Пенсия тўғрисидаги қонунларни ҳам такомиллаштириш лозим.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

ҚЎШИҚ ШАРАФЛАЙДИ КОЛХОЗ ДАЛАСИН

Кремлнинг Съездлар саройида концерт

Кремлдаги Съездлар саройи саҳнасида Ватанимизнинг бепоён кенгликлари, унинг нилий осмони, олтин бошоқлари етилиб турган далалари намоён бўлди. 23 март куни бу ерда колхозчилар Бутуниттифоқ IV съездининг делегатлари ва меҳмонлари учун концерт қўйиб берилди.

Ватаннинг гўзаллиги ва улуғворлигини, тинч меҳнат саодатини тараннум этувчи «Менинг азиз диёрим» музикали — хореографик композиция байрам программасининг муқаддимаси бўлди.

Россия Федерациясининг вакиллари жонажон ўлка рақслари ва оҳангларининг кўркамлигини ёрқин намойиш этдилар. «Березка» хореография ансамблининг артистлари «Рус даласи» лирик хороводини кўрсатдилар. Кубань казаклари хори «Нон ҳамма нарсадан азиз», ва «Отларни бўшатингиз, йигитлар» қўшиқларини ижро этди. Днепр соҳилларидан келган меҳмонлар — Г. Веревка номидаги хизмат кўрсатган халқ хорининг артистлари Москвага олиб келган номер «Қўшиқлар жаранглар Украинада» деб аталган.

Кремль саҳнасида хилма-хил ранглар калейдоскопдагидек ўзгариб туради. Мана энди Кавказ оҳанглари янграй бошлади. З. Палиашвили номидаги Тбилиси опера ва балет театрининг солистлари грузинларнинг «Картули» рақсини ижро этишганларидан кейин Озарбайжон рақс ансамблининг қатнашчилари ноғоралар билан анъанавий миллий номерни намойиш қилдилар, Арманистон рақс ансамблининг раққосалари «Келин узатиш» номерини кўрсатдилар.

Ҳаваскор артистлар мамлакат бўйлаб музикали саёҳатни давом эттирдилар. Бу кишилар илҳом билан меҳнат ҳам қиладилар, бўш вақтларини ҳам наф келтириб ўтказадилар. Масалан, латишча рақсни ижро этган «Спригултис» ансамблини олиб кўрайлик. Унинг барча қатнашчилари машҳур «Адажи» агрофирмасида ишлашади. Интенсив технология, ишлаб чиқаришнинг илғор методлари хўжаликни пешқадамлар қаторига олиб чиқди. Белоруссиядаги «Новий бит» (Янги турмуш) колхози меҳнатдаги юксак кўрсаткичлари билангина эмас, хушовоз хонандалари билан ҳам ном чиқарган. Шу колхознинг «Крупицкие музики» фольклор ансамбли «Янги ўрилган пичан» композициясини кўрсатди. Томошабинлар Киров областидан келган «Искорка» ансамблини самимий олқишладилар.

Пятницкий номидаги рус халқ хори ижросида В. Левашовнинг «Эҳтиёт қилинг ерни, одамлар» қўшиқ балладаси илк бор жаранглади. Бу қўшиқ колхозчилар Бутуниттифоқ съезди шарафига махсус ёзилганди. Концертнинг энг ёш қатнашчилари — «Ёш москвалик» ансамблининг чиқиши программанинг кўрки бўлди. Уларнинг шўх-шодон ва жарангдор, порлоқ ва самимий номери «Болаларга берайлик Ер куррасини» деган ном олди.

«Меҳнатга шон-шарафлар!» хореографик композицияси Советлар мамлакати ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонларининг бирлиги рамзини ифодалайди. Буни И. Моисеев раҳбарлигидаги СССР халқ рақс ансамбли ижро этди.

Шу оқшом томошабинлар СССР телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг академик катта хори ва эстрада симфоник оркестрига, ССР Иттифоқи Большой театрининг солистлари З. Соткилава, Н. Павлова, Н. Раутио, И. Муҳамедовга, Молдавия опера ва балет театрининг солисти С. Стрезевага, Саратов опера ва балет театрининг солисти Л. Сметанниковга, Москва консерваториясининг аспиранти пианиночи О. Шокировга, эстрада усталари В. Толкунова, Б. Брунов, Е. Петросян, С. Беликовга қарсаклар чалдилар.

Концертнинг хотимаси. Унинг барча қатнашчилари Ватанни, партияни, тинчликни шарафлайдилар.

Концертнинг бош режиссёри Н. Пронин, бош дирижёри А. Петхов, рассом В. Погодин санъат усталари ва ҳаваскор артистларнинг муваффақиятини таъминладилар.

(ТАСС).

ШОНЛИ КУРАШЧИЛАР АВЛОДИДАН

ИЛГАРИ хабар берилганидек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг собиқ биринчи секретари, Коммунистик партия ва Совет давлатининг таниқли арбоби Владимир Иванович ИВАНОВнинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

В. И. Иванов 1893 йил ишчи оиласида туғилганди. У ёшлик йиллари Москва университети медицина факультетининг студенти бўлган кезлардаёқ революцион ҳаракатга қўшилиб, ёшлар ўртасида пропаганда ишларини олиб борган ва шунинг учун университетдан чиқарилган, 1916 йилда эса қамоққа олинганди.

В. И. Иванов 1915 йилда Большевиклар партияси сафига қабул қилиниб, умрининг охиригача шу партиянинг актив аъзоларидан бири бўлиб қолганди.

Чор истибдоди ағдарилганидан сўнг В. И. Иванов Москва комитетининг аъзоси сифатида Қизил гвардия отрядларини тузиш ҳамда қуролли қўзғолон тайёрлашда актив қатнашганди. У Улуғ Октябрдан кейин ҳам актив ташкилотчилик ишини давом эттирди. Москва шаҳри Басман район партия комитетида ишлаб, ВЧКнинг аксилинқилобчиларга қарши курашдаги фаолиятида қатнашди.

В. И. Иванов Гражданлар уруши ва ажнабийларнинг ҳарбий босқини йилларида Қизил Армиянинг сиёсий ходими сифатида ички ва ташқи аксилинқилобчиларга қарши курашда иштирок этди. 1920—1921 йилларда РКП(б) Ярославль губерня комитетининг секретари бўлиб, тинч хўжалик ҳаётини йўлга солиш ва Совет тузумини мустаҳкамлашга раҳбарлик қилди.

В. И. Иванов 1921—1924 йилларда яна РКП(б) Москва комитетида ишлаб, ташкилий бўлимга мудирлик қилди ва контроль комиссиясининг раиси бўлди.

1924 йилда Ўрта Осиё халқлари ҳаётида миллий-давлат чегараланишини тайёрлаш ҳамда Ўзбекистон ва Туркманистон Компартияларини ташкилий жиҳатдан расмийлаштириш билан боғлиқ тарихий воқеалар рўй берди. Шунда 1924 йилнинг 5 ноябрида РКП(б) Марказий Комитетининг тавсиясига мувофиқ В. И. Иванов Ўзбекистон Коммунистик партияси муваққат ташкилий бюросининг раиси қилиб тасдиқланади. А. Икромов, Р. Исломов, А. Раҳимбоев ва Н. Мақсумов ҳам ташкилий бюрога аъзо бўлиб кирадилар. Владимир Иванович шу кишилар билан бирга биринчи съездни тайёрлаш ва уни ўтказишга доир катта ишларни авж олдириб юборади. Съезд партия ташкилотларида мавжуд гуруҳбозлик, маҳаллийчилик, баъзан эса миллий оғмачилик тенденциялари вужудга келган кескин вазиятда ўтди. В. И. Иванов А. Икромов ва бошқа матонатли большевиклар билан бирга партиянинг бирлиги ва жипслиги учун, партия сафларининг софлиги учун қатъий курашди. У мана шу иш чоғида ўлка ҳаётини чуқур ўрганиб, аҳолининг социал-иқтисодий ва маданий эҳтиёжларини билишга ҳаракат қилди. Ўзбекистон Компартиясининг 1925 йил 6 февралдан 12 февралгача Бухорода бўлиб ўтган I съездида В. И. Иванов ташкилий бюро фаолияти тўғрисида ҳисобот доклади қилиб, республика партия ташкилотининг навбатдаги вазифаларини аниқлаб берди. Ўзбекистон КП(б) Марказий Комитетининг 1925 йил 13 февралда бўлиб ўтган биринчи пленумида 11 кишидан иборат сиёсий бюро сайланди. В. И. Иванов Ўзбекистон КП(б) Марказий Комитетининг биринчи секретари, А. Икромов эса масъул секретари қилиб сайланади.

В. И. Иванов раҳбарлигида Ўзбекистон Коммунистик партияси меҳнаткашларни халқ хўжалигини тиклаш ва социалистик асосда уни реконструкция қилиш учун замин яратишга сафарбар этиш борасида катта ишларни авж олдириб юборади. Ўша йиллар республикада электр станциялар, цемент, целлюлоза ва консерва заводлари тўқимачилик ва пойабзал фабрикалари қурилади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленумининг резолюциясида айтилганидек (1926 йилнинг майи), саноатнинг ривожланиши ишлаб чиқарувчи кучлар мумкин қадар кўпайишига кўмак бердики, бир ёқлама аграр ривожланишда бунга эришиб бўлмасди. Шунингдек, у биринчи навбатда туб аҳолидан ишчилар синфининг ўсишига кўмаклашди. Бу нарса партия билан Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашнинг асосий шарти эди.

1925—1927 йилларда В. И. Иванов, А. Икромов, Й. Охунбобоев ва бошқа таниқли арбоблар ер-сув ислоҳоти каби ҳаётий муҳим тадбирни тайёрлаш ва ўтказиш ишларига бошчилик қилдилар. Ўзбекистон Компартиясининг 1925 йил ноябрь ойида бўлиб ўтган II съезди «Ўзбекистон республикаси миқёсида ер ва сувни давлат тасарруфига ўтказа бошлашга киришиш» вазифасини қўйди.

Маданий инқилоб масалалари, аввало саводсизликни тугатиш, мактабларни кўпайтириш, халқ хўжалиги турли тармоқлари учун кадрлар тайёрлаш масалалари В. И. Ивановнинг кундалик диққат марказида турарди. У хотин-қизларни озодликка чиқариш ва уларни социалистик қурилишга актив равишда жалб этишга алоҳида эътибор берди.

Партия сафларини ғоявий-ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш ишлари В. И. Ивановнинг кўп ёқлама фаолиятида катта ўрин тутди. У гуруҳбозликка қарши муросасиз курашди, қуйи партия ташкилотларини мустаҳкамлашга ҳаракат қилди, бу ташкилотларда ишчи-деҳқонлар ўзаги шаклланишига, большевистик интизом, пролетар интернационализми принциплари қарор топишига эътибор берди. Интернационалист бўлган Владимир Иванович маҳаллий миллат вакилларидан партия ва совет кадрларини тарбиялаб етиштириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қиларди. Унинг Ўзбекистон меҳнаткашларининг бутун мамлакат қардош халқлари билан дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашга қўшган ҳиссаси жуда каттадир.

1927 йилнинг ноябрида Ўзбекистон Коммунистик партиясининг III съезди бўлди. Съезд Марказий Комитетнинг сиёсий йўлини «тўғри ва амалий ишларини тамоман қониқарли» деб топди. Бу — ўша вақтда ВКП(б) Шимолий Кавказ ўлка комитетининг иккинчи секретари қилиб сайланган В. И. Ивановнинг фаолиятига ҳам берилган баҳо эди. В. И. Иванов янги жойда ишлаётганида ҳам партиянинг халқ хўжалигини индустрлаштириш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш ва маданий инқилоб ўтказишни кўзловчи стратегик йўлини матонат билан амалга ошириб борди.

1931—1936 йилларда мамлакатда социализм пойдеворини яратиш ва социализм ғалабасини таъминлаш даврида В. И. Иванов ВКП(б) шимолий ўлка комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлаб, илгари қолоқ шу регион экономикаси ва маданиятини юксалтиришда кўп ишлар қилди.

В. И. Иванов партия кўп съездларининг делегати бўлганди. У РКП(б)нинг 1919 йил VIII съездида қабул қилинган партия янги программасини ишлаб чиқиш комиссияси составига кирганди. В. И. Иванов партиянинг XIV, XV, XVI съездларида ВКП(б) Марказий Комитети аъзолигига кандидат қилиб, XVII съездида эса ВКП(б) Марказий Комитетининг аъзоси этиб сайланганди.

1937—1938 йилларда В. И. Иванов СССР маҳаллий саноат халқ комиссариатига бошчилик қилганди. У ижодий кучлари барқ урган ва янги ижодий режаларга тўлиб-тошган бир пайтида орзу-ниятлари амалга ошиши насиб этмади. 1938 йилнинг март ойи бошларида В. И. Иванов, Н. И. Бухарин, А. И. Риков, А. Икромов, Ф. Хўжаев ҳамда партия ва давлатнинг бошқа таниқли арбоблари билан бирга асоссиз равишда репрессия қилинди.

И. В. Сталин шахсига сиғиниш фош этилганидан кейин адолатсиз репрессия қилинган бошқа минглаб совет кишилари сингари В. И. Иванов ҳам оқланди. Унинг порлоқ сиймоси одамлар қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

М. МАҲМУДОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг катта илмий ходими, тарих фанлари кандидати.

(ЎзТАГ).

Олий таълимни қайта қуриш йўлидан

ҲАЁТИЙ ЗАРУРАТ

Область партия комитетида олий ўқув юртлари раҳбарлари билан бўлиб ўтган учрашувда КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми қарорлари асосида олий таълимни қайта қуришга доир масалалар юзасидан суҳбат ўтганлиги ҳақида илгари хабар қилган эдик. Қуйида шу давра суҳбати иштирокчиларидан баъзиларининг фикр-мулоҳазаларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

ҚАРС ИККИ ҚЎЛДАН

С. ПУЛАТОВ,
Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар қурилиши институти ректори

Олий ва ўрта махсус таълимнинг моддий базасини планли равишда мустаҳкамлаб боришга ўтиш бўйича партия Марказий Комитетининг февраль Пленумида белгиланган режалар бу соҳада катта ўзгаришлар қилиш имконини берадиган самарали йўлдир.

Буни алоҳида эътироф этган ҳолда, янги талаблар асосида зиммамизга қўйилаётган муаммоларни ҳал қилиш юзасидан баъзи мулоҳазаларни билдирмоқчиман. Биринчиси — халқ хўжалигини малакали кадрлар билан таъминлашга тааллуқли. Бу кеча ёки бугун кўтарилаётган масала эмас, албатта. Лекин ҳозирча жиддийроқ ўзгаришлар сезилмаяпти. Нега? Аввало олий мактаб студентларга чуқурроқ билим бериш, уларни фан-техника эришаётган ютуқлар билан кенгроқ таништиришда оқсамоқда. Очиқ эътироф этиш кераккки, дарс ўтиш амалий машғулотлар уюштириш методикаси эскича, йиллар давомида ўзгармай келди. Студентларнинг мустақил шуғулланишларини ташкил этишда ҳам юзакичиликка йўл қўйилди. Улар илмий жамиятларга активроқ жалб этилмайдилар, иккинчидан, олий ўқув юртлари билан ишлаб чиқариш ўртасида мустаҳкам алоқа йўқ. Мажлисларда, фан-техника тараққиётига бағишланган кенгашларда бу гап қайта-қайта такрорланади-ю, аммо уни конкрет амалга ошириш билан изчил шуғулланилмаяпти.

Ҳамкорликнинг йўқлиги эса малакали кадрлар тайёрлаш сифатига путур етказмоқда. Ишлаб чиқаришда чиниқмаган мутахассис ўқишни битириб, иш жойига боргач, дарсликларда ўқитилганидан мутлақо янги техникани, бошқаришни ташкил этишдаги ўзгача услубларни кўриб, ўзини «йўқотиб» қўймоқда. У ташкилотчи, раҳбар сифатида шаклланмаганлиги ҳам дарров билинади қолади. Демак, олий ўқув юрти билан ишлаб чиқариш ўртасидаги ҳамкорлик қатъий йўлга солинмоғи керак. Бундай алоқалар натижасида корхона, ташкилот ёки муассаса ўзига муносиб кадрни олдиндан танлаб олиши ва у билан то ўқишни битиргунгача мунтазам шуғулланишига қулайлик яратилган бўлур эди.

Мени ўйлантирган яна бир муаммо ана шу фикрим асосида пайдо бўлди. Бу умуман республика бўйича мутахассисларга эҳтиёжни аниқ ўрганиш ва кадрлар тайёрлашни планли равишда йўлга қўйиш масаласидир. Бу борада на планлаштириш органларида на бирон бир олий ўқув юртида ҳали тасаввур йўқ. Мазкур проблема атрофлича ўрганилса, халқ хўжалиги учун биринчи навбатда зарур ихтисосликлар бўйича кадрлар тайёрлаш ҳамда бир жойда мутахассисларнинг ортиқчалиги, бошқа бир жойда етишмаслиги сингари проблемалар осон ҳал этиларди.

Олий ўқув юртларига ўқувчилар қабул қилишнинг 2000 йилгача бўлган тартиби белгилаб қўйилса, менимча тўғри бўларди. Ҳар йили қабул жараёнидаги ўзгаришлар эса абитуриентларни ҳам, ўқитувчиларни ҳам чалкаштираяпти.

Кейинги йиллар мобайнида олий таълимни такомиллаштириш, унда ўқув-тарбия самарадорлигини ошириш борасида белгиланган тадбирлардан бири — олий ўқув юртларини аттестациядан ўтказишда ўз ифодасини топмоқда. Шу жиҳатдан олганда моддий базанинг ночорлиги тезда кўзга ташланади. Эндиликда кичрайтирилган группалар бўйича семинар-машғулотлар ўтказилиши туфайли аудиториялар етишмаяпти, лабораториялар торлик қилиб қолмоқда. Шу муносабат билан биз худди медицина муассасалари учун ажратилганидек, бўшайдиган маъмурий биноларни олий ўқув юртларига ажратишни область партия комитетидан илтимос қилардик.

Етук мутахассис тайёрлаш ҳақида гап борар экан, бундай кадрни партия ишига эътиқодли, ғоявий-сиёсий савияси юқори, малакали, идеологиямизда рўй бераётган янгиланишларни тез илғаб оладиган, бошқаларни ҳам шу руҳда тарбиялашга қурби етадиган тарғиботчи деб тушунмоқ керак. Шу жиҳатдан олганда бизнинг ишларимиз анча сустлигидан кўз юммаймиз. Бунинг учун ижтимоий фанларни ўқитиш сифатини яхшилаш керак бўлади. Ҳар бир талаба билан якка тартибда ишлаш, унинг орзу-истакларига қулоқ солиш, интилишларини рўёбга чиқаришга ёрдам бериш, ёшлар турмуш тарзидан доим хабардор бўлиб туришгина тарбиявий ишлар самарадорлигини таъминлайди. Илгари ўқув группаларида тарбиячи кураторлар бўларди. Негадир кейинги пайтларда улардан воз кечилди. Аммо идеологик ишларнинг ҳозирги талаби студентлар орасида бундай кадрлар бўлиши кераклигини тақозо этмоқда. Улар ёшларнинг бўш вақтини тўғри ташкил этиш, турли кечалар уюштириш, сиёсий мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказишга масъул кишилардир.

ИМКОНИЯТЛАРДАН ТЎЛА ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Ш. МИРЗИЯЕВ,
Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш инженерлари институти партия комитетининг секретари

Ҳар соҳадаги каби олий таълимни қайта қуришнинг ҳам ўзига хос мураккабликлари бор. Масалан, ўқув тарбия самарадорлигини оширишни олиб кўрайлик. Агар кафедраларда кадрлар қариндош-уруғчиликка ёки маҳаллийчиликка қараб тўпланиб қолган бўлса, «бирини қош, бирини кўз» деб қараш туйғуси ҳукм сурса, ё бўлмаса «мен сенга тегмайман, сен менга тегма» қабилида иш юритилса, бундай жойда ижодий ўсиш бўлиши мумкин эмас. Институтда бу масалага алоҳида эътибор берилмоқда. Қариндошчилик муносабатида бўлганлардан биринигина ишда қолдириб, бошқасини бўшатишга қатъийлик билан киришдик. Бунда қийинчиликлар, мушкулликларга дуч келаётганлигимизни яширмайман. Чунки йиллар давомида ишлаб келган фан доктори ёки доцентга «Сиз энди ўзингизга бошқа жой топасиз» дейишнинг ўзи бўлмайди. Баъзан уларни ишга жойлаштириш учун олий ўқув юртлари билан неча бор боғланишга, тушунтиришлар олиб боришга тўғри келмоқда. Республика Олий таълим министрлиги ана шу вазифани ўз зиммасига олса яхши бўларди.

Бир миллат вакилларидан иборат бўлиб қолган кафедралар борасидаги жиддий нуқсонларни тузатишга ҳам ҳаракат қилаяпмиз. Бунинг учун бўш ўринларга конкурслар ўтказилмоқда. Турли миллат вакилларидан энг муносиб кадрлар танлаб олинмоқда. Лекин ана шу жараёнда ҳозирги талабларга ҳар томонлама жавоб бера оладиган етук кадрлар камлиги сезилаётир.

Студент-ёшлар орасида тарбия ишларини юқори поғонага кўтариш — янгиланиш жараёнининг муҳим талабидир. Республикамиз олий ўқув юртларида бу борадаги манзара ҳеч қайсимизни қаноатлантириб қўймаслиги керак. Биз йиллар давомида студент коллективлардаги идеологик ишларнинг аҳволини анализ қилиш билан шуғулланмадик. Талабалар психологиясини яхши билмаймиз. Ваҳоланки, ҳозир ҳар бир олий мактабда билим олаётган ёшлар бундай муҳитдан хабардор бўлиши керак. Зероки, институт ўзига хос катта бир оила. Унинг бағридаги минг-минглаб фарзандларнинг руҳиятини билиш, идеология ишимизни шунга қараб ташкил этиш ҳаммамиздан ҳам юксак маҳорат талаб қилади. Бу жуда зарур, айни пайтда машаққатли ишдир. Талабалар орасида социологик тадқиқотлар ўтказиб туриш, улар дунёқараши, фикр-мулоҳазаларини таҳлил қилиб, аниқ хулосалар чиқариш эса тарбияни қай йўсинда олиб боришга ёрдам бериши шубҳасиз. Шу муносабат билан республикада барча олий ўқув юртлари учун социологик тадқиқотлар олиб борадиган жуда бўлмаса битта лаборатория бўлишини зарур, деб ҳисоблайман. Ҳозирги кун талабидан келиб чиқиб, институтда янги бир кафедра — маданият кафедраси ташкил қилинди.

Институтларда билим олаётган студентларнинг кўпчилиги рус тилини пухта билмаслиги ҳам ташвишли албатта. Аммо ўрта мактабларда йўл қўйилган бу нуқсонни тузатиш мақсадида биз қўллаётган тадбирлар яхши самара бераётганлигини айтиб ўтмоқчи эдим. Илгарилари группаларда рус тили дарслари ҳафтасига икки соатдан бўлса, уни биз 12 соатга чиқардик. Яъни рус тилини интенсив ўрганиш жорий этилди. Биринчи семестрда ўз ўрнини бу предметга бўшатиб берган фанларни кейинги семестрларга сурдик. Бу талабаларга ҳар томонлама қулайлик яратди. Чунки улар рус тилини яхши билиб олишлари натижасида бошқа фанлар бўйича шу тилдаги адабиётлардан ҳам фойдалана бошладилар.

Тўққизинчи синф ўқувчиларини тажриба сифатида институтимизда ўқитаётганлигимиз ҳам олий таълимни қайта қуриш йўлидаги ўзига хос янгиликдир. Бу бир томондан уларни институт ҳаёти билан яқиндан танишишлари, ихтисосликлар ҳақида тасаввурга эга бўлишларига катта ёрдам берса, иккинчи томондан бизга — соҳамизга лаёқатли ёшларни абитуриентлар сифатида саралаб олишга имконият яратади. Келгусида ана шундай синфларда шуғулланаётганлар сонини 250 нафарга етказмоқчимиз.

Партия олий таълимни қайта қуришни ҳаётий зарурат сифатида белгилар экан, у кўпроқ педагогларнинг изланиши, бор имкониятлардан тўла фойдаланиши, юксак маҳоратига таянади. Ана шу талаблар асосида билим ва малакамизни давримиз эҳтиёжига монанд мутахассислар тайёрлаш ишига бағишлашимиз зарур.

* * *

Бу учрашувда Тошкент электротехника алоқа институти ректори Ж. А. Абдуллаев, Низомий номидаги Тошкент педагогика институти ректори вазифасини бажарувчи Ю. И. Каплун, Тошкент қишлоқ хўжалик институти ректори Э. Т. Шайхов, Тошкент политехника институти партия комитетининг секретари А. А. Анцупов, шунингдек, бошқа қатор олий ўқув юртлари раҳбарлари малакали кадрлар тайёрлашни такомиллаштириш, ўқув тарбия самарадорлигини ошириш, айниқса, ижтимоий фанларни ўқитишни талаблар даражасида йўлга қўйиш борасида фикр-мулоҳазалар билдиришди, таклифлар киритишди.

МУСТАҚИЛЛИК ШАРОФАТИ

ҒАЛАБА РАЙОНИДАГИ КАЛИНИН НОМЛИ СОВХОЗНИНГ ОБЛАСТЬ «ОЛТИН БОШОҚ» МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ ОЗОД АКБАРОВ БОШЧИЛИК ҚИЛАЁТГАН БРИГАДАСИ ПУДРАТ УСУЛИНИ МОҲИРОНА ҚЎЛЛАНИБ, ҲАР ЙИЛИ ГЕКТАРИДАН 75 ЦЕНТНЕР ВА УНДАН ҲАМ ОШИРИБ ШОЛИ ҲОСИЛИ ОЛМОҚДА

Илғор тажрибага кенг йўл

БРИГАДАДА меҳнат унумдорлиги, киши бошига маҳсулот етиштириш кейинги икки йилда бир ярим баравар ошди. Маҳсулот таннархи арзонлашди, сарф-харажат кескин камайди. Бригадага тааллуқли бундай салмоқли натижалар ҳақида мисоллар кўп. Ана шу муваффақиятларга қандай қилиб эришилмоқда?

...Дастлаб 1984 йилда совхозда пудрат асосида иш юритиш тарғиб қилина бошланди. Ана шунда Озод Акбаров янги усул билан танишиб, ўн кишилик коллективи билан пудрат асосида меҳнат қилишга аҳд қилди. У бригадани тузишда одамларнинг майли, қобилиятига кўпроқ эътибор берди. Чунки коллектив бўлиб меҳнат қилгандан кейин бир вазифани ҳамма бирдек эплай оладиган бўлиши, мустақил ҳаракат қила олиши лозим эди. Шунинг учун ҳам у синовдан ўтган кишиларни бригадага жалб этди.

Асосий вазифа ҳал бўлгандек туюлди, ўшанда. Лекин бир нарса бригадирга маъқул келмасди. Чунки, ҳамон юқоридан бўладиган буйруқ кўпроқ бажариларди. Нима қилиш керак? Бригадир бу масалани кўндаланг қўйди. Бизга мустақиллик керак. Шартнома туздикми, йил охирида ваъда қилинган ҳосилни ортиғи билан қабул қилиб олинглар, тамом. Қолган ишни ўзимизга қўйиб беринг. Совхоз дирекцияси ўз сўзининг устидан чиқди. Бригадага тўла мустақиллик берилди.

— Албатта, мустақиллик деганда ҳамма нарсадан воз кечилибди-да, деб ўйласангиз нотўғри бўлади, —дейди Озод Акбаров. — Биз шоли экишдан тортиб, йиғиб-териб олингунгача мутахассислар, раҳбарлар билан маслаҳатлашиб турдик. Фақатгина кераксиз буйруқларни бажаришдан воз кечдик. Масалан, илгарилари биз экишни айтилган вақтда бошлар эдик. Икки йилдирки, шароитимизни, еримизни ҳисобга олиб ишга киришяпмиз. Ҳатто мутахассислар ҳам бизга бу борада қатъий фикрни айтишмайди. Натижа ёмон бўлаётгани йўқ. Йилдан-йилга ҳосилдорлик ортиб боряпти. Деҳқончилик учун бирмунча ноқулай келган 1987 йилда ҳам давлатга салкам 800 тонна шоли сотдик. Маҳсулотнинг сифати юқори бўлди. Ҳар бир киши ҳисобига ўртача 7 минг сўм атрофида даромад қилдик.

Бригадада меҳнатни ташкил этишнинг усуллари билан танишиб, бир нарса бизни диққатимизни тортди. Бу ерда ишчилардан тузилган бригада Совети самарали фаолият кўрсатмоқда. Ўзи бригадада ўн киши ишласа, бу совет нимага керак?

— Агар билсангиз бизда ишни асосан ана шу совет олиб боради. Масалан, ҳар бир кишига унинг меҳнатига, ишининг ҳажмига қараб маошни ҳам совет аъзолари белгилашади, — дейди О. Акбаров. — Ўтган йили совхоз дирекцияси томонидан бригадамизга 26,5 минг сўм иш ҳақи ажратилди. Раҳмат Соатов, Қўчқор Акбаров ва Бакир Қурбоновдан иборат совет аъзолари бу иш ҳақининг 10 процентини ҳар эҳтимолга қарши совхоз кассасида қолдиришни таклиф этишди. Бу ҳаммага маъқул бўлди. Қолган маблағ эса сувчи, механизатор ва ишчиларга тақсимланди. Шундай қилиб, сувчиларга ва механизаторларга 250 сўмдан, ишчиларга 232 сўмдан ойлик иш ҳақи беришга келишиб олинди. Иш ҳақи учун ажратилган маблағдан тежалган пул ҳам йил охирида устама ҳақ тариқасида ўзимизга тарқатилди.

Ҳозирги кунда бригадада асосий диққат-эътибор маҳсулот таннархини арзонлаштириш, иложи борича кам сарф-харажат билан кўпроқ ҳосил олишга қаратилмоқда. Бунга техникадан самарали фойдаланмасдан туриб эришиш мушкул. Бу соҳада ҳам бригадада катта тажриба тўпланган. Илгарилари коллективга қарашли 106 гектар ерда ишлаш учун трактор ва бошқа техника турлари марказий устахонадан олинар эди. Ҳамма нарсани ҳисоб-китоб қилиб чиққан бригада бошлиғи шундай қарорга келди: йил бўйи зарур бўладиган машина ва механизмларни ўз ҳисобимизга ўтказамиз, ўзимиз ишлатамиз. Бу таклиф ҳам барчага маъқул бўлди. Шундай қилиб, шартномада 2 та бульдозер, битта транспорт трактори, 4 та прицеп, 3 та ўрим-йиғим комбайни ҳамда битта ҳайдов трактори ажратиб бериш қайд этилди. Ҳозирги кунда бригаданинг ҳар бир аъзоси барча техникани моҳирлик билан бошқара олади, ўзлари тўлиқ ремонт қилиб, ўзлари ишлатишади, сақлашади. Буни қарангки, бу усул туфайли техникага кетадиган сарф-харажат икки баравар камайди. Техникадан фойдаланиш коэффициенти эса аксинча ошиб бормоқда, энг муҳими, унинг унуми узаймоқда.

— Яқинда совхоз дирекциясига бир таклиф киритдим, — дейди Озод Акбаров. — Коллективимиздаги ўн кишининг ҳаммаси техникани бошқаряпти. Бу яхши. Лекин уларнинг ҳужжати йўқ. Совхоз марказий устахонасида қисқа муддатли курс очиб, улар ўқитилиб, ҳужжат олишса, ишимиз янада юришиб кетар эди.

Ўринли таклиф. Буни қўллаб-қувватлаш керак. Қолаверса, бригада пудратининг асосий моҳияти ҳам бир-бирини ўрнини эгаллаб кетаверишда-ку!

Ҳозир ҳар бир коллектив ўзини-ўзи қоплаш, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш ва тўлиқ хўжалик ҳисоби асосида иш юрита оладиган бўлишига эришиш асосий вазифа қилиб қўйилмоқда. Бу борадаги ишлар эса Озод Акбаров бригадасида аллақачон бошлаб юборилган. Ҳар йили мўмай даромад қилинади. Коллектив аъзолари асосий иш ҳақига қўшимча 3,5—4 минг сўмдан устама ҳақ олишади. Масалан, 1987 йилда коллектив 174,3 минг сўм даромад қилди. Бу пландагидан деярли икки баравар кўп.

— Халқимизда ҳисобини билмаган ҳамёнидан айрилар, деган яхши нақл бор, — дейди бригадир. — Бунинг маъноси катта. Ҳар бир сўмдан ўрнида фойдаланиш, ундан самара олишни ўрганиш керак. Партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумларида ҳам асосий масала хўжаликларнинг экономикасини мустаҳкамлашга қаратилди. Очиғини айтганда бу ишни илгарироқ бошлаш керак эди. Биз ҳозирги қувватимиз билан бемалол мустақил ҳаракат қила оламиз. Совхозимиз ҳам йилдан-йилга иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамланиб бормоқда. Ўтган йили 5 миллион 340 минг сўм даромад қилинди. Бу яхши кўрсаткич.

Деҳқончилик ҳамиша изланишни талаб қилади. Акс ҳолда бир жойда депсиниб қолиш ҳеч гап эмас. Лекин қандай қилиб тезроқ юксалишга эришиш мумкин. Ана шу — энг муҳим аҳамиятга эга.

— Мен бу ҳақда жуда кўп ўйлайман. Менимча, аввало ҳар қандай тармоқнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш зарур, — дейди О. Акбаров —Бунингсиз юқори натижаларга эришиб бўлмайди. Бу — интенсив технология деган тушунчанинг энг муҳим бўғини, сизга тушунарлироқ бўлиши учун қуйидагича изоҳлаш мумкин. Дейлик, бир жайдари сигиримиз бор. Биз уни қанчалик сифатли қилиб, тўйдириб боқмайлик, унинг маҳсулдорлиги 2400 килограммдан ошмайди. Чунки, ўзи бу сигирнинг энг юқори сут бериш имконияти шу-да! Пахта, шоли ва бошқа экинларнинг ҳам ҳар бир навининг ўз имкониятлари бор. Биз яхши нав ёки юқори маҳсулли чорва наслини яратмасдан туриб деҳқон ёки чорвадордан осмондаги рақамларни талаб қиламиз. Ахир, бу билан ҳеч қачон мўлжалдаги натижага эриша олмаймиз-ку. Демоқчиманки, биринчи галда ҳар бир ишни бошидан пухта қилиш керак.

Бригадир ҳақ. Коллектив аъзолари бизга бугунги кунда шоличиликда ўткир бўлиб турган айрим муаммоларни айтишди, агар ана шулар ҳал этилса, биз ҳосилдорликни бемалол 80—90 центнерга етказишимиз мумкин эди, дейишди. Хўш, бу қандай муаммолар?

Биринчидан, республикамизда сўнгги йилларда бевосита шоличиликда ишлатиладиган юксак унумли техника яратилмаяпти. Масалан, ўрим-йиғимда фойдаланилаётган СКД-6, «Енисей-1200» маркали комбайнлари камқувват. Шунингдек, бизнинг шароитимизга мослаштирилмаган. Бунинг устига тез-тез ишдан чиқиб туради. «Олтой» тракторлари ҳам кучсизлик қиляпти. Бунинг ўрнига шоликорлар Т-130 ва ДТ-75 маркали тракторларни кўпроқ ажратишни сўрашмоқда.

Иккинчидан. Мана бир неча йилдирки, хўжаликда шолининг УзРОС-7-13 ва «Авангард» навлари экилмоқда. Умуман олганда бу навлар ёмон эмас. Лекин «УзРОС-7-13» нави 145—150 кунда пишиб етилади. Бу республикамиз шароити учун жуда кечдир. Аксинча, «Авангард» нави 115—120 кунда тўлиқ пишиб етилсада, пояси бўш бўлиб ётиб қолади. Ўриш қийинлашади. Бунинг устига ҳосилдорлиги ҳам анча паст. Олимлар буларни ҳисобга олиб, ҳам серҳосил, ҳам тез пишадиган навлар яратишлари лозим.

Учинчидан, хўжаликда энг ўткир бўлиб турган муаммолардан бири алмашлаб экишдир. Деҳқонларнинг фикрича, ҳозирги шароитда камида 50 процент ер озуқа экинлари билан алмашлаб экилиши керак. Акс ҳолда келгусида ҳосилдорликни ошириш, сифатли маҳсулот олиш мушкул бўлиб боради. Хусусан, Озод Акбаров бригадасида бу тадбирни бундан уч йил илгари бошлаш режаланган бўлса-да, ҳамон амалга ошмаяпти. Сабаби белгиланган план қисқартирилмаяпти. Мутасадди ташкилотлар бу масалани ҳал қилишга амалий ёрдам беришлари зарур.

— Шоличиликда бегона ўтларга қарши кураш ҳам тобора мураккаблашиб бормоқда, — дейди О. Акбаров. — Тўғри, айрим бегона ўтларга қарши гербицидлар сепилади. Лекин айрим ўтлар борки, уларни йўқотмасдан туриб, мўл ҳосил олиш мумкин эмас. Масалан, Леерсия (қиёқ ўт)ни олиб кўрайлик. Биз уни сувда юриб ўтаб чиқамиз. У шундай тез кўпаювчанки, баъзан ундан экинни тўлиқ тозалаб олиш ҳам оғир бўляпти. Бу ҳақда бир неча марта олимларга мурожаат қилдик. Лекин ҳали амалий натижа бўлгани йўқ. Ҳар ҳолда областимизда шоличилик билан шуғулланадиган илмий муассасалар ва станциялар талайгина. Бу ердаги мутахассислар биз билан ҳамкорликни кучайтиришса яхши бўларди.

Шоликорлар мавжуд муаммоларни ҳал этишга бутун ички имкониятларини ишга солишмоқда. Лекин кучлари етмаяпти. Мутасадди ташкилотлар бу таклиф ва мулоҳазаларни ҳисобга олишлари керак.

Меҳнатни ташкил этишнинг пудрат усули юксак самаралилиги билан аллақачон шуҳрат қозонган. Озод Акбаров бригадасида эришилаётган натижалар бунинг яна бир ёрқин мисолидир. Лекин пудратнинг имкониятлари янада кенг. Ҳозир бу коллектив аъзолари уни янада такомиллаштириш устида изланишяпти.

Ф. МУҲИДДИНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

● **КОМСОМОЛ аъзоси Маъсуда Тўлаганова Калинин районидаги «Москва» совхози сут-товар фермасида меҳнат қилади. У бу йил ўзига биркитилган сигирлардан ўтган йилдагига қараганда анча кўп сут соғиб олишга ҳаракат қилмоқда.**
М. АРАПОВ фотоси.

ЎРМОН КЎКАРМОҚДА

ОҲАНГАРОН ўрмон хўжалиги коллективи ўтган 1987 йилда катта ютуқларни қўлга киритди. Йил якунига кўра тармоқлараро Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби, деб топилиб, СССР ўрмон хўжалиги министрлиги ва тармоқ ходимлари касаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди. Шунингдек, ўрмончиларга Фахрий диплом ва пул мукофоти ҳам топширилди.

Биз байроқдор ўрмончиларнинг айни кунлардаги ишлари билан танишдик, суҳбатлашдик. Ўрмон хўжалиги директори Анвар ака Шамсуддинов қуйидагиларни гапириб берди:

— Хўжалигимизда ўтган йили давлатга пландаги 120 минг сўм ўрнига 124 минг сўмлик кенг халқ истеъмоли моллари етказиб берилди. Мева плани 150 процентга адо этилди. Шунингдек, пландаги 108 минг ўрнига 212 минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари сотилди. Шу ҳисобга ўтган йили мўлжалдаги 37 минг сўм ўрнига 53 минг сўм соф даромад олдик.

Дарҳақиқат, ўрмончилар бир оила фарзандларидек иноқ, тотув яшаб меҳнат қилишмоқда. Улар, шунингдек, асал етиштириш, доривор гиёҳлар териб топшириш планини ҳам ортиғи билан уддалашди. Бу ерда ёрдамчи чорвачилик хўжалиги ҳам мавжуд. Ҳозир 800 бош қўй, юздан зиёд йилқи боқилмоқда. Ўтган йили қўзи олиш ва жун қирқиш плани ҳам муваффақиятли бажарилди.

Бу ерда ўз ишининг жонкуярлари ва фидоийлари бўлган ўрмончилар анчагина. Гўштсой участкасидан Абдулқосим Мамажонов, Холбой Турдиалиев, Абдусоли Рўзибоев, Борис Ким, Ризқул Раҳматуллаев, Абдукарим Қорабеков, Ирина Юнусовалар меҳнатидан ҳамма хурсанд.

Ўлкамизга баҳор ўз сепини ёймоқда. Ўрмончиларнинг иши ҳам жадаллашиб кетди. Улар яқинлашиб келаётган Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини янги меҳнат ютуқлари билан кутиб олиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

А. НАВРЎЗОВ,
А. МАҲКАМОВ.

ИХТИРОЧИЛАР УЛУШИ

Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида илмий-техник тараққиётни жадаллаштиришга алоҳида эътибор бериб келинмоқда. Айни кунда корхонада еттита жамоатчи конструкторлик бюролари ҳамда 69 та ижодий бригадалар фаолият кўрсатмоқда. Уларга коллективнинг 1400 аъзоси бирлашган. Биргина ўтган йилнинг ўзида олти ихтиро ва 1200 рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бунинг натижасида 2,7 миллион сўмлик иқтисодий фойда олинди.

Ишчи ва мутахассислардан Ҳ. Бабашев, Ў. Қамбаров, И. Терешенко, В. Кузьмин, Ҳ. Алимбоев ва бошқалар «Бирлашманинг энг яхши ихтирочиси» ва «Бирлашманинг энг яхши рационализатори» деган шарафли номга сазовор бўлдилар.

А. НОСИРОВА.

«Тошкент ҳақиқати» материаллари изидан

«АВТОИНСПЕКТОР ҲАҚМИ?»

ГАЗЕТАМИЗНИНГ ўтган йил 13 ноябрдаги сонида юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган мақолага Тошкент шаҳар Давлат автомобиль инспекцияси бошқармасидан жавоб олинди. Унда шундай дейилади:

— Мақолани ўрганиб чиқиб, шуни маълум қиламизки, 1987 йил 22 сентябрда мотоцикл ҳайдовчиси О. Норматов мақолада қайд қилинганидек Чоштепа кўчасидан эмас, балки катта Ўзбек трактидан Тошкент шаҳрига кириб келаётганда кўча ҳаракати қоидаларининг 8.8 банди талабини бажармаган — кундуз куни аҳоли яшайдиган жойда мотоцикл чироғини ёқмасдан бошқарган.

У территория аҳоли яшайдиган жой бўлгани учун, автоинспектор А. Филипповнинг ҳайдовчи О. Норматовга қўйган талаби тўғри.

КПСС Марказий Комитети февраль (1988 йил) Пленуми қарорларини амалга оширамиз

МАКТАБДАН — ҲАЁТГА

Мактаб ислоҳотининг бориши район партия комитети пленумларида икки марта, бюро мажлисларида эса уч марта муҳокама қилинди. Кўрилган тадбирлар туфайли мактаб ва мактабгача тарбия муассасаларининг моддий-техника базаси бирмунча яхшиланди. Кейинги уч йил мобайнида 3300 ўринли мактаблар, 790 ўринли болалар боғчалари қурилди. Ҳозир мактабларда 22 мингдан ортиқ ўғил-қиз билим олмоқда. Икки йилдирки, ўрта мактабларнинг юқори синфларида «Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари» курси ўқитилаяпти. Янги ўқув йилидан олти ёшлилар ҳам мактабга жалб этилди.

Мактаб ислоҳотини амалга ошириш йўлида кўрилаётган тадбирлар ва КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорлари асосида бундан буён бажарилиши лозим бўлган вазифалар Чиноз район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида атрофлича муҳокама қилинди. Докладчи — район партия комитетининг биринчи секретари В. Г. Гришчук ва сўзга чиққан бошқа нотиқлар ютуқларни таъкидлаш билан бирга асосий эътиборни мавжуд муаммоларга ҳамда уларни бартараф этиш йўлларига қаратдилар.

Пленум олдидан бир қатор мактабларда ўқиш ва ўқитишнинг аҳволи чуқур ўрганиб чиқилди. Мутахассислар жумладан, 13-мактабда бўлганларида 80 та дарсни синчковлик билан кузатишди. Рус тили, она тили, математикадан ёзма ишлар ҳам олишди. Натижа шуни кўрсатдики, ўқувчиларнинг аксарияти фанларни ниҳоятда қониқарсиз ўзлаштирмоқдалар, улар берилган оддий саволларга ҳам жавоб қайтара олмадилар.

Ўқитишда янги усуллар суст қўлланаётганлиги, ўқувчиларнинг индивидуал маҳоратини оширишга эътиборсизлик билан қаралаётганлиги учун ҳам ўғил-қизларнинг билим савияси пасайиб бормоқда. Ўтган ўқув йилида район бўйича 1300 ўқувчи ўрта мактабларни тамомлаб чиқди. Лекин уларнинг атиги 132 нафари олий ўқув юртлари талабларига жавоб бера олди холос. Мактабларни олтин ва кумуш медаллар билан тамомлаган 27 ўқувчининг 10 нафари ҳам олий ўқув юртларига ўқишга кира олмади. Демак, ўқиш ва ўқитиш ишлари сифатини тубдан яхшилаш зарур. Ўқувчиларда коммунистик дунёқарашни шакллантириш, ёшларни ватанпарварлик, атеистик ва интернационализм руҳида тарбиялаш соҳасида ҳам кўп иш қилиш керак. Бошланғич партия ташкилотлари ва район комсомол комитети бу йўналишда зарур тадбирларни кўриши лозим.

— Билимнинг пойдевори бошланғич синфларда қўйилади. — деди 15-ўрта мактаб ўқитувчиси, партбюро секретари М. Неъматова. — Лекин бошланғич синфлар учун дарсликлар етишмайди. Болаларни жисмоний жиҳатдан чиниқтириш учун эса спорт зали йўқ. Ёғингарчилик кунлари дарслар ҳатто ўтилмайди. Бу ҳолат ислоҳот талабларига мутлақо жавоб бермайди. Зарур моддий базанинг йўқлиги учун ҳам кўпгина муаммолар ҳал этилмай қолаяпти.

ЧИНОЗ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИДАН

Дарҳақиқат, райондаги мавжуд 48 та мактабнинг 33 таси эски биноларга жойлашган. 5 тагина мактабда ўқувчилар бир сменада ўқишаяпти. 27 та мактаб марказий иситиш системасига уланган, водопровод ва канализация йўқ. Хўжалик раҳбарлари мактабларда камдан-кам бўладилар, фарзандлар қандай шароитда билим олаётганликлари билан қизиқмайдилар. Чиноз шаҳар, Олмазор посёлка Советлари халқ маорифи муаммолари билан умуман шуғулланмай қўйган. Шунинг учун ҳам улар фаолияти район партия комитетининг VI пленумида қаттиқ танқид қилинган эди. Лекин танқид таъсир қилмаяпти.

Биргина Яллама қишлоқ Советида 9 та мактаб бор. Лекин уларнинг атиги биттаси типовой бинога жойлашган холос. Янги қурилаётган мактаблар эса кўпгина камчиликлари билан топширилаяпти. Кейин уларни тузатиш учун кўп куч ва маблағ талаб этилмоқда. Хусусан, 13-ўрта мактаб ва 6-ҳунар-техника билим юртида шундай бўлди. 1104 ўқувчига мўлжалланган 13-ўрта мактабда кам-кўстлар кўплиги учун ҳам ҳозир 470 ўқувчи ўқияпти холос.

«Чиноз» совхоз-техникуми директори ўринбосари А. Абдукаримов ҳунар-техника билим юртларида эҳтиёжга яраша кадрлар тайёрлаш зарурлигини уқтирди. Ҳақиқатан ҳам район бўйича йилига 30—40 нафар тракторчига эҳтиёж сезилгани ҳолда ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари ва қишлоқ ҳунар-техника билим юртлари ўн баравар кўп тракторчи тайёрлаяпти. Районда тикувчилик фабрикаси бўлмаса ҳам йилига 200 нафар ўқувчи тикувчилик касбига ўргатилаяпти. Зарур касблар эса эътибордан четда қолаяпти. Бундай ҳоллар эҳтиёжни чуқур ўрганмаслик, мактаб ва ишлаб чиқариш ўртасидаги алоқанинг йўқлиги оқибатида келиб чиқмоқда. Бунга 6-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти мисол бўла олади. Билим юрти ва хўжаликлар ўртасидаги шартнома расмиятчилик учун тузилган. Битириб чиқувчилар тақдири ҳеч кимни қизиқтирмаяпти.

— Мактаб ислоҳоти ниҳоятда оғир кўчаяпти, — деди район халқ маорифи бўлими мудири Т. Эргашев. — Бунинг учун бизни кўп танқид қилишяпти. Аммо ёрдам беришга келганда ҳеч кимдан садо чиқмаяпти. Ислоҳот талабларидан келиб чиқиб районда комплекс план тузилган эди. Лекин моддий база етарли бўлмаганлиги учун у амалга ошмаяпти. Район ижроия комитети мактабларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, ислоҳотни амалга ошириш юзасидан кўпгина қарорлар қабул қилди. Одатдагидек бу қарорлар ҳам қоғозда қолиб келаяпти. Хўжалик ва корхоналар оталиқ ёрдами кўрсатишдан ўзларини четга олмоқдалар. Ўқувчилар келажагимиз эканлигини улар унутиб қўймоқдалар.

Мактаб ислоҳоти умумхалқ иши, у ҳаммамизга дахлдор. Шунинг учун ҳам бу соҳага ҳар бир меҳнат коллективи актив ёрдам кўрсатиши керак.

Пленумда КПСС XXVII съезди талаблари асосида ижрони текшириш ва контроль қилишнинг таъсирчанлигини ошириш соҳасидаги вазифалар ҳам муҳокама қилинди. Бу ҳақда район партия комитетининг иккинчи секретари А. Сармонов доклад қилди.

Пленумда Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари Р. А. Попов нутқ сўзлади.

● *«Лоқайдлик гирдоби» мақоласи изидан*

ИШ НОМИГАГИНА БЎЛМАСИН

МАНА бир неча йилдан буён Тошкент шаҳрини кўкаламзорлаштириш, дарахтзорларни кенгайтириш, айниқса, имконияти бўлган жойларда мевали дарахтларни кўпайтириш ҳақида қайта-қайта гапирилмоқда. Шуни айтиш керакки, сўнгги йилларда бу борада шаҳарда бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, 1987 йилнинг ўзида 1 миллион 49 минг туп дарахт экилди. Бунинг 237 минг тупини мевали дарахтлар ташкил этади.

Кўриниб турибдики, рақамлар анча салмоқли. Лекин биз шаҳар ижроия комитетининг ободонлаштириш бошқармасида бўлганимизда кўпроқ бошқа масала билан яъни экилаётган дарахтларнинг кўкариши билан қизиқдик. Чунки кўп ҳолларда шаҳар территориясида, йўл четларига ва бошқа майдонларга экилган дарахтлар каровсизликдан қуриб нобуд бўлмоқда. Бунга кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

— Тўғри, бошқармамиз коллективи ҳали бу борада кўнгилдагидек ишламаяпти, — дейди Тошкент шаҳар ижроия комитетининг ободонлаштириш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ғ. Рустамов.— Бунинг асосий сабаби боғбонларнинг етишмаслигидир. Масалан, айни кунларда бошқармада 5000 киши бевосита кўкаламзорлаштириш, дарахтзорларни парвариш қилиш билан шуғулланиши керак. Амалда эса 1200 киши меҳнат қилмоқда. Бу экилган кўчатларнинг тўлиқ кўкартиришни ҳам мушкуллаштирмоқда. Бундан ташқари бошқармамизга мутахассислар етишмайди. Бу борада ҳам амалий иш қилиш лозим.

1988 йилда ҳам Тошкент шаҳрида 1 миллион 50 минг тупдан ортиқ дарахт экиш мўлжалланган. Айни кунларда барча район, корхона, ташкилот ва муассасаларда кўкаламзорлаштириш икки ойлиги ўтаяпти. Бу тадбир Сергели, С. Раҳимов, Ленин ва Киров районларида уюшқоқлик билан ташкил этилмоқда.

Лекин шаҳардаги бир қатор йирик-йирик корхона ва ташкилотларда, районларда бу ишга етарли эътибор берилмаяпти. Масалан, А. Икромов, Октябрь, Чилонзор, Куйбишев, Фрунзе районларида, соғлиқни сақлаш бош бошқармаси, умумий овқатланиш бошқармаси, савдо бош бошқармаси, маданият бошқармаси, маиший хизмат кўрсатиш бош бошқармаси, «Главташпассавтотранс» ва трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаларида белгиланган тадбирлар қоғозда қолиб кетмоқда. Бу ҳақда бир неча марта таъкидланганига қарамасдан, ушбу район, муассаса ва ташкилотларнинг ишга киришмаётганликларини қандай тушунмоқ керак?

Бугунги кунда шаҳарда ўткир бўлиб турган яна бир муаммо мевали дарахтларни кўпайтиришдир. Юқорида таъкидлаганимиздек, шаҳар территориясида ҳар йили 1 миллион донадан ортиқ дарахт экилаётган бўлса-да, унинг бор-йўғи 200—250 минг тупини мевали дарахтлар ташкил этмоқда. Бизнингча, бу жуда кам. Айни вақтда кўпгина ташкилотлар, муассасалар, айниқса, хонадонлар мевали дарахт кўчатларини қидириб юришибди. Тўғри, Тошкент шаҳрининг «Тошкент гуллари» фирма магазинларида мевали дарахтларнинг савдоси уюштирилмоқда. Аммо бу магазинларда 70—80 минг туп атрофида дарахт сотилмоқда. Бу биринчидан, жуда кам. Иккинчидан, шаҳарнинг айрим районларидан марказга келиб мевали дарахт кўчатларини олиб кетиш учун ҳамма оилада ҳам имконият йўқ. Қолаверса, бу магазинлардан харид қилинган кўчатларнинг яхши кўкармаётганлиги ҳақида ҳақли эътирозлар билдирилмоқда.

Бу ҳақда газетхонлар ҳам бир неча марта ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Масалан, Бешқайрағоч, Бирлик массивларида биронта ҳам кўчат билан савдо қилувчи дўконлар йўқ. Маҳаллаларда кўкаламзорлаштириш ойликларида наҳотки кўчма дўконлар ташкил этиб аҳолига мевали дарахт кўчатларини етказиб бериш мумкин эмас? Бизнингча, етилган бу масалани мутасадди ташкилотлар тезроқ ҳал этишлари лозим.

Хуллас, амалга оширилаётган ишлар номига, ҳисобот учун бўлиб қолмаслиги, шаҳар территориясида экилган ҳар бир туп дарахтнинг кўкаришини таъминлаш энг муҳим вазифа бўлиб қолмоғи керак.

У. МУҲАМЕДОВ.

ҚАРОВСИЗ ҚОЛГАН

БИЗ яқинда Янгийўл шаҳар хўжаликларида бўлиб мевали боғлар ташкил қилишда амалга оширилаётган ишлар ва белгиланган тадбир билан танишдик. Бизга агросаноат бирлашмасининг бош агрономи Абдунаби Раҳмонқулов ҳамроҳ бўлди.

Мана мева ва узум етиштиришга ихтисослашган Энгельс номли совхоздамиз. Йўл атрофидаги боғларга назар ташлаймиз. Афсус, олмазорлар жуда сийраклашиб қолибди. Ҳалигача буталмаганидан дарахтларнинг шохлари тарвақайлаб кетган.

— Қаровсиз қолибди-ку боғлар!

— Гапнинг очиғини айтсам,— дейди бош агроном Умар Ризаев,— комбинатдан ажралиб чиққандан буёнгина ишларимиз бир мунча жонланиб қолди. Авваллари биздан пландаги мева, узумни талаб қилишарди-ю, боғларни янгилаш билан ҳеч кимнинг иши бўлмасди. Озми-кўпми ишлар қилаяпмиз. Лекин, бу ҳали кам. Бизга бу йил 20 минг туп мевали дарахт кўчати зарур. Тўғри, хўжалигимиз иқтисодий заиф, қурбимиз етмаяпти. Боғларимиз кам ҳосил бўлиб қолган. Ўтган йили планни уддалай олмадик. 650 тонна мевани кам топширдик.

«Янгиобод» совхозида ҳам ана шундай аҳволга дуч келдик. Хўжаликдаги 215 гектар боғ ва токзорлар қаровсиз қолган. Бу ерда ҳам ўтган йили план бажарилмади.

— Бизни «Лоқайдлик гирдоби» мақоласи анча сергак торттирди,— дейди экономист.— Ўтган йилдан бошлаб боғларни кенгайтиришга катта эътибор бериляпти. 78 гектар янги боғ ташкил қилдик. 22 гектар ерда шафтолизор барпо қилмоқчимиз. Ҳақиқатан ҳам хўжаликда бу хайрли ишга астойдил киришилган. Бригадаларнинг кўпчилигида меҳнатни ташкил этишнинг пудрат усули қўлланилмоқда.

Хўш, пахтачилик хўжаликларида аҳвол қандай? Масалан, Ҳ. Турсунқулов номли колхозда бир йил давомида 23 гектар янги боғ ташкил этилди. Бу йил 3 минг туп олма, 400 туп нок, 150 туп ёнғоқ, 400 туп гилос, 100 туп узумнинг хўраки навлари экишни режалашган. Мутахассислар билан гаплашганимизда, агросаноат бирлашмасидагилар боғ ораларига ишлов берадиган техника ва механизмлар олишда ёрдам беришмаётганлигини айтишди.

— Мавжуд боғларимизнинг ҳам 64 гектаригина ҳосил беряпти,— дейди қуйиниб хўжалик агрономи Б. Аслонов.— Гапнинг очиғи, биз боғларни янгилашга 5—6 йил олдин киришганимизда эди ҳозирги кундагидек ночор аҳволга тушмаган бўлардик... Биласизми, 1987 йилда пландаги 670 тонна ўрнига 92 тоннагина мева, 183 тонна ўрнига 46 тоннагина узум сотдик, холос.

Афсус ишга лоқайд муносабатда бўлиш ҳали давом этмоқда. Тимирязев номли совхоздаги аҳвол бунга мисолдир.

Қадри олтинга тенг вақт ўтиб бораяпти. Ҳадемай, чигит экиш мавсуми бошланади. Қисталанг паллада кўчат экиш ишларига қўл тегмайди. Бугун кўчат экиб боғ қилинмаса, эртага кеч бўлишини унутмаслик керак!

Н. ТЕМИРОВ.

«ҚИБРАЙ» БОҒЛАРИДА

— АСТОЙДИЛ ишлайман деган кишига қишда ҳам далада юмуш топилади, дейди биз билан суҳбатда Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхоз-заводи 4-бўлим бошқарувчиси И. Измайлов.— Бўлимдаги мавжуд 30 гектар узумзор ораларига маҳаллий ва минерал ўғитлар солиниб юмшатилди. Эндиликда яхоб суви бераяпмиз. Шу билан бирга 280 гектар майдондаги олмазорни ҳам агрохимия қоидалари асосида дорилаб қўйганмиз. Боғларда иш қизғин. Дарахтларга шакл бериляпти. Ҳозиргача 100 гектар майдондаги олма дарахтлари қўлдан чиқарилди.

Ҳақиқатан ҳам бўлимда бўлажак ҳосилга пухта тараддуд кўриляпти. Боғбонлар яқинда бўлиб ўтган кенгайтирилган йиғилишда 2170 тонна мева топшириш социалистик мажбуриятини қабул қилдилар. Зиммага олинган мажбуриятга яраша ҳосил тўплаш учун жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилаётган Мухтор Давлатёров, Умрбек Жабаевлар етакчилик қилаётган бригадаларда баҳорги ишлар уюшқоқлик билан олиб борилаяпти.

Бўлим боғбонлари жуда аҳил. Улар қандай иш бўлмасин уни бамаслаҳат бажарадилар. Шунинг учун ҳам уларнинг иши унумли ва баракали бўлаётир. Айниқса, бунда пудратчи звенолар аъзоларининг ҳиссаси катта. Бу звеноларга Е. Соғинбоев, Б. Айдаров, Қ. Қорақулов сингари тажрибали боғбонлар бошчилик қилишмоқда. Механизаторлар Т. Ҳайитметов, Э. Тўхтаевлар дала ишларида пешқадамлик қилиб, ҳамкасбларига намуна бўлаяптилар.

М. БАҚОЕВ.

• ХОТИРА КУНИ ОЛДИДАН

УМР ПИЁЛАСИ ҲАЛИ ТЎЛМАГАН ЭДИ

Ҳаётда учраб турадиган камчилик ва иллатларни фош этиш, уларни тугатишда собитлиги билан тингловчилар меҳрини қозонган, фельетонлари тилдан-тилга ўтиб, кўпчилик орасида машҳур бўлган «Қармоқ» сатирик радиожурналининг 124-сони эфирга таралган 1988 2 февраль куни унинг ижодкори ва муҳаррири, устоз журналист Абдукарим Абдуазимов орамизда йўқ эди. Уни сўнгги йўлга кузатганимизга икки ой бўлибдики, жуссасидан куч ва ғайрат ёғилиб турадиган, ҳар қандай вазиятда ҳам қувноқлиги ва ҳазил-мутойиба туйғусини йўқотмайдиган одамнинг вафотига кўника олмаймиз. У кишининг катта-ю кичикка бирдек меҳр билан «Азизим» деб мурожаат қилиши қулоғимиздан кетмайди.

Абдукарим аканинг бир одатлари бор эди. Эрталаб редакцияга келиб, столга ўтиришлари билан бир варақ оқ қоғозга кун мобайнида қилинадиган юмушларни ёзиб қўярди. Рўйхатнинг энг тепасида «Қармоқ» почтаси билан танишиш ёзилган бўларди. Одатда ишни ҳам почта билан танишишдан бошлардилар. Баъзи кунлари юзлаб хат ва шикоятлар келарди. Лекин уларнинг бирортаси ҳам муҳаррир нигоҳидан четда қолмасди. Ҳар бир хат диққат-эътибор билан ўқилиб, тепасига «Бориб текшириш керак», «Мухбирга жўнатилсин» деган сўзлар ёзиларди. Бўлғуси журналнинг мазмуни ва янги фельетонларнинг яратилишига ана шу мактуб ва шикоятлар асос бўларди. Буларда келтирилган факт ва маълумотлар, жойларда рўй берган адолатсизлик, одамлар тақдирига беларволик, сансалорлик муҳаррирни ғазаблантирар, баъзи хатларни ўқиш жараёнида кафти билан чап кўксини ғижимлаб, чўнтагидан нитроглицерин олган пайтларда «Ҳамма нарсага ҳам куйинаверасизми?» деб унга насиҳат қилмоқчи бўлардик. Ана шунда «насиҳат»имизга устоз бир гал маъюс жилмайиб:

Чорасиз бир инсон учраган дамда
Унсиз сўроғига қилдингми жавоб?
Айтчи, билармисан, ёруғ оламда
Буларнинг барчаси аталгай савоб.

деб қўя қолди.

У ана шу эътиқодга амал қилиб яшади. Ёрдамга муҳтож, адолатсизликка дуч келган одам ёнидан бепарво ўтмади. У муҳаррирлик қилган «Қармоқ»нинг 124 сонининг ҳар бирида чорасизларга малҳам бўлишга, одамларни қийнаётган иллатларни йўқотишга интилди. Бу йўлда неча-неча «илдизи сувга етган», фақат амал курсисидан мағрурланиб яшовчилар билан тўқнаш келди, уларнинг ички дунёсини ўткир фельетонларида шафқатсиз фош этди. У ўзининг мураккаб, серғалва ишида ҳақиқатнинг кучига, ошкоралик ва демократиянинг қудратига суянарди.

Абдукарим ака мамнуният билан:

— Журналист ишлайдиган ҳақиқий давр энди келди, майда гапларни йиғиштириб, қаламни маҳкам тутиб, ижод қилиш керак! — деб кўп марта такрорларди.

У киши ёшларга ўзгача меҳр ва ҳавас билан қарардилар.

«Ҳозир журналистикага жуда билимли, иқтидорли ёшлар кириб келаяпти, уларнинг кенг мушоҳадасига танг қоласан» деб қўярдилар. Ёш ҳамкасбларининг эшиттиришларини эшитишга албатта, вақт топар ва илиқ гап айтиб уларнинг кўнглини кўтарардилар. Шунинг учун ҳам ҳар сафар эшиттириш тайёрлаётганда беихтиёр «Абдукарим ака эшитсалар нима деркинлар?» деб ўйлаб қўярдик.

Уларнинг эшиттиришлар, фельетонларда сўзлар, халқ мақолларидан заргарона фойдаланишлари ёш журналистлар учун маҳорат мактаби эди.

Абдукарим ака «Журналист ўзгаларга ўргатиш учун ўзи ўрганган бўлиши керак» дердилар. Тинимсиз ўқиб, изланар, эълон қилинган янги романдан тортиб, иқтисодчи олимнинг шов-шувига сабаб бўлган мақоласигача биринчи бўлиб ўқиб чиқишга улгурардилар.

28 январь куни Абдукарим ака Абдуазимов эрталаб ишга келиб, одатдагидай кунлик план тузар эканлар, пешиндан кейин, албатта, Мақсуд Шайхзоданинг олти томлик асарларидан биринчи томини топиш керак, деб ёздилар. Уни нима қиласиз, деб сўраганимизда устоз Мақсуд аканинг:

«Йўқ, мен ўлган эмасман! Йўқ, мен ўлган эмасман!
Умрим буюк пиёла, ҳали тўлган эмасман!»

сатрлари битилган шеърини ўқишим зарур дедилар.

Лекин шу куни китобни топишга улгурмадилар. Иш вақтида тўсатдан юраклари уришдан абадий тўхтади.

Ўша куни бажарилиши керак бўлган анча ишлар ва ҳали ёзиладиган мақола-фельетонлар қолиб кетди. Устознинг умр пиёласи ҳали тўлмаган эди...

М. ИСЛОМҚУЛОВ, С. САЙДУЛЛАЕВ.

ВЕТЕРАНЛАР ҲАМИША САФДА

МУДОФАА-ОММАВИЙ ишларини яхши йўлга қўйиш, ёшларни ҳарбий хизматга ҳозирлаш ДОСААФ ташкилотининг бирламчи вазифасидир. Мазкур жамият активистлари ўзлари учун яратиб берилган шароитлардан унумли фойдаланиб, ёшларни чинакам ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга ҳаракат қилмоқдалар. Бунга мисол тариқасида Орджоникидзе районидаги 14-ўрта мактаб бошланғич ташкилотини кўрсатиш мумкин (ДОСААФ комитети раиси Б. Шарипов). Мактаб ўқувчилари ўқ отиш бўйича мусобақалашмоқдалар. Улар тортилиш ва граната улоқтиришда ҳам ўзаро беллашишяпти. «Орлёнок» ва «Зарница» ўйинларида актив қатнашаётган ўқувчилар ўз билимларини янада бойитяптилар.

Картингчилар (ташаббускорлардан бири А. Аблемитов) ҳам фаол ҳаракат кўрсатяптилар. Автомобиль тўгарагида эса З. Маматқулов, Н. Юсупов ва бошқалар техника сирларини ўзлаштирмоқдалар. Машғулотлар ва мусобақаларда чемпионлар етишиб чиқяпти. Жумладан, Р. Мустафоев область чемпиони, республика ёшлар терма командаси аъзоси бўлса, Н. Аблемитов биринчи разряд эгасидир.

Техника билан яқиндан шуғулланиш мактаб битирувчиларига армияда жуда қўл келади. Бу ҳақда улар ўзларининг бошланғич ҳарбий таълим ўқитувчиларига маълум қилиб ҳам туришади. Яқинда ҳарбий хизматни ўтаётган А. Жалилов ўз ўқитувчиси Ю. Шариповга йўллаган хатида мактабда мерганлик билан шуғулланиб, мастерликка номзод бўлгани армияда жуда асқотаётганини ёзибди. Шунинг учун у ўқитувчисига самимий миннатдорчилик билдирган.

ДОСААФ комитети ўсмирларни ҳарбий хизматга тайёрлаш билан бирга уларда офицерлик касбига меҳр ҳам уйғотади. Чунончи, оғзаки ташвиқот олиб борилади, совет армияси ветеранлари билан учрашувлар ўтказилади, офицерлар ҳаётини акс эттирувчи стендлар ташкил қилинади. Натижада ҳар йили кўплаб ўсмирлар мактаб-интернат ва ҳарбий билим юртларига ўқишга кириб, офицер бўлиб етишмоқдалар.

Ҳарбий-ватанпарварлик тадбирлари ташкилотчиларидан бири ДОСААФ комитети раиси Б. Бургановичдир. Ҳозир истеъфодаги офицер ва Улуғ Ватан уруши ветерани бўлмиш бу одам уруш йилларида 1-Белоруссия, Жануби-ғарбий ва 2-Белоруссия фронтларида жанг қилган. Варшавани, Берлинни озод қилишда қатнашган. Жангларда кўрсатган жасорати туфайли I ва II даража Ватан уруши, Қизил Юлдуз орденлари ҳамда кўплаб медаллар билан тақдирланган ветеран бугунги кунда ёшлар билан учрашиб, уларга шонли армия ва флот ҳамда Туркистон Ҳарбий Округи ҳаётидан тарихий лавҳалар сўзлаб бераяпти.

ЗАПАСДАГИ ЁШ ЖАНГЧИЛАРНИНГ I ОБЛАСТЬ СЛЕТИГА

... Болалар ҳарбий таълим ўқитувчиси билан фахрланишади. У (пистолетдан ўқ отиш бўйича) спорт мастеридир. /Шунингдек, отиш қуролларининг барча турлари бўйича ҳам аълочи ҳисобланади. У биринчи марта ишга келганида ўқувчилардан бири ўз нўноқлигини яшириш учун айбни милтиққа ағдарди. Лекин ўқитувчи Б. Шарипов ўша милтиқдан уч марта белгиланган жойга аниқ ва бехато ўқ отиб, бу баҳонани пучга чиқарди. Б. Бургановичнинг бу ва бунга ўхшаган шогирдлари жуда кўп.

Умуман, ветеранлар билан ёшларнинг ўзаро алоқалари янада мустаҳкамланяпти. Уруш кўрган кекса авлод вакиллари ташкилот, муассаса ва корхоналар ҳаёти билан яқиндан танишиб, уларнинг ҳарбий хизматга чақирилувчи ўсмирлар билан алоҳида учрашувлари уюштирилмоқда. Жумладан, ДОСААФ Чирчиқ автомактабида (мактаб бошлиғи запасдаги подполковник Б. Расулов) уруш ва меҳнат ветеранлари иштирокида тантанали йиғилишлар, тематик кечалар, тарбиявий суҳбатлар ўтказишга алоҳида эътибор берилявти. Бундай тадбирларда В. Смирнов алоҳида ташаббус кўрсатмоқда. У ёшлар билан суҳбатлар ўтказишдан ташқари ҳарбий билим юртларига экскурсиялар ҳам уюштирди. Ёшлар бўлинмаларида бўлиб, жангчи автомобилистлар ҳаёти, турмуши ва уларнинг ўқиш жараёнлари билан танишдилар. Шунингдек, офицерлар ва курсантлар билан учрашиш ҳам Ватаннинг бўлажак ҳимоячиларида унутилмас таассуротлар қолдирди. Уларнинг меҳмон бўлиб келган капитанлар — Н. Граков ва А. Гусев билан учрашувлари ҳам ғоятда мароқли ўтди.

В. Смирнов тарғибот-ташвиқот ишларига ўқитувчиларнинг катта гуруҳини, ўқув группалари агитаторларини ва жанговар варақалар редакторларини ҳам жалб этди ва улар билан семинарлар ўтказди. Унинг бошчилигида Т. Туманов, Е. Дусейнов, Е. Тўрабеков, В. Бреус, Б. Расулов, В. Любанский ва бошқалар ҳам бундай тадбирларни ўтказишда актив иштирок этдилар. А. Муравка раҳбарлигида «За рулём» деворий газетаси чиқарилди. Ветеранлар ўсмирлар билан якка-ма-якка суҳбатлар ўтказдилар, уларнинг ота-оналари билан танишиб, йиғилишларга ҳам таклиф этишди.

Автомактабдаги турли стендлар алоҳида муҳим мавзуларга бағишланган. Витриналарда «Правда», «Красная Звезда», «Фрунзевец» газеталарининг янги кундалик сонлари осиб қўйилган.

Хулоса қилиб айтганда ветеранлар юқорида таъкидлаганимиздек, барча тадбирларга бош-қош. Уруш ва меҳнат ветеранлари Совет Армиясига жанговар ўринбосарлар тайёрлашда амалга ошираётган ишлар таҳсинга сазовор.

С. КУКУШКИН,
ДОСААФ область комитети раисининг ўринбосари.

✦ ТОШКЕНТДА Италиядаги «Альма Розе» фирмаси билан ҳамкорликда барпо этилган дастлабки «Совпластитал» корхонаси ярим йилдан бери ишлаб турибди. Ҳозир бу ерда пленка ва пластмасса материалларидан турли гул ва дарахтлар тайёрланмоқда. Йил бошидан маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми икки баравар ошди. Корхона италиялик шериги «Альма Розе» фирмасига ҳам маҳсулот жўната бошлади. Завод йилдан-йилга кенгайиб, маҳсулот турларини ҳам кўпайтириб боради. Суратда: моделчи И. Гузатуллин ва инженер-технолог И. Незнамовалар иш устида.

С. Величкин фотоси.
(ЎзТАГ).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА
• МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР •

М. С. ГОРБАЧЕВНИНГ ЮСФРГА ҚИЛГАН ВИЗИТИ ЮКСАК БАҲОЛАНМОҚДА

БЕЛГРАД, 23 март. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг ЮСФРга қилган дўстона расмий визити Совет—Югославия муносабатлари учун ҳам, шунингдек кенг халқаро миқёсда ҳам катта аҳамиятга моликдир ТАНЮГ агентлигининг хабар беришича, Югославия Коммунистлар союзи Марказий Комитети Президиуми мажлисида ана шулар таъкидлаб ўтилди.

Визит давомида олиб борилган музокаралар ошкора тусда бўлиб, ўртоқларча ва самимий вазиятда ўтди: М. С. Горбачев билан ЮКС Марказий Комитети Президиумининг Раиси Б. Крунич ўртасидаги фикрлашувлар чоғида КПСС билан ЮКСнинг ўзаро ҳамкорлигига умуман Совет — Югославия муносабатларининг муҳим омили сифатида ижобий баҳо берилди.

КЕНГАШ ИШ БОШЛАДИ

БЕРЛИН, 23 март. (ТАСС). Бу ерда коммунистик ва ишчи партиялар назарий ва сиёсий журналлари бош редакторларининг кенгаши ўз ишини бошлади. Кенгаш «Социализм ва фан-техника революциясининг янги босқичлари» деган мавзуга бағишланган. Унда 15 мамлакат, жумладан Совет Иттифоқи, шунингдек «Проблеми мира и социализма» журналининг вакиллари қатнашмоқдалар. Партиявий нашрларнинг сиёсий-идеологик ишларга тааллуқли муаммоларнинг кенг доираси муҳокама этилмоқда, фан-техника тараққиёти ўртага қуяётган масалалар қараб чиқилмоқда.

«Айнхайт» журналининг бош редактори Манфред Баншек йиғилганлар ҳузурида сўзга чиқиб, жумладан, қуйидагиларни таъкидлади: фан-техника революциясининг янада ривожланиши ҳамда партияларнинг фан-техника ютуқларини ўзлаштиришга ёндашуви социализмнинг келажаги ва тинчлик позицияси учун стратегик аҳамиятга эга бўлиши лозим

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ЛОНДОН. Форс кўрфазининг жанубий қисмида Эрон катерлари суюлтирилган газ олиб кетаётган Норвегия танкерига ҳужум қилдилар. Рейтер агентлигининг Манамадан хабар қилишича, ҳужум Дубай амирлиги қирғоғига яқин жойда бошланган. Сингапур байроғи остида сузиб келаётган кемани пулемёт ва ракетадан ўққа тутиш натижасида икки денгизчи ўлган ва 10 га яқин киши, шу жумладан капитан жароҳатланган. Воқеани ўз кўзи билан кўрганларнинг айтишича, танкернинг ичида ва палуба ости қурилмаларида ўқлар кеманинг 40 та жойини тешиб ўтган.

✦ ҚОҲИРА. Ғазо секторидаги Рафаҳ шаҳрида намойишчиларнинг аскарлар билан тўқнашуви натижасида фаластинлик бир йигит ўлган. Ўқ 19 яшар Абдилла Абдуллоҳ Ясирнинг ҳаётига зомин бўлди. Исроил солдатлари Жабалия фаластинликлар лагерида яна бир арабни ўлгунча савалаганлар. Иордан дарёсининг ғарбий қирғоғидаги Тулкарм яқинида жойлашган Назлат-Эйс қишлоғида полиция билан тўқнашув вақтида отилган ўқ жароҳатидан араб йигити Холид Тоҳир вафот этган. Исроил маъмурлари фаластинлик араб халқининг намойишларини бостириш юзасидан тобора қаттиқроқ чоралар кўрмоқдалар.

✦ ИСТАМБУЛ. Бу ерда БМТнинг Намибия бўйича кенгаши ташкил этган «Намибия мустақиллиги учун халқаро масъулият» мавзуида семинар бошланди. Семинар ишида Намибия халқи курашини қўллаб-қувватловчи ноҳукумат ташкилотлар ва миллий группаларнинг вакиллари, парламент аъзолари, касаба союз арбоблари, шунингдек, Жануби-Ғарбий Африка халқ ташкилоти (СВАПО) делегацияси қатнашмоқда.

Семинар қатнашчилари Преториянинг ирқчи режими ғайриқонуний равишда босиб олган Намибиядаги Африка аҳолисининг иқтисодий ва социал муаммоларини муҳокама қилмоқдалар. Бир қатор доклад ва ахборотлар Намибия проблемасини сиёсий бартараф этиш юзасидан халқаро миқёсда куч-ғайрат сарфлашга бағишланган.

(ТАСС).

ЯРАШ ЖАРАЁНИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

КОБУЛ, (ТАСС) Афғонистондаги Лағмон вилоятида тинчлик ва хавфсизликни тиклаш жараёнида тинчлик жирғалари муҳим роль ўйнайди. Ўтган йили бу ерда қарийб 300 та жирға ўтказилди. Уларда қабилаларнинг 7 минг нафар баобрў намояндалари қатнашдилар. Тинчлик жирғалари кўрган тадбирлар ва чет элларда яшаётган ватандошларга юборилган мактублар натижасида 600 га яқин афғон ўз она юртига, Лағмонга қайтиб келди.

Ўтган ҳафта ичида, деб хабар берди БАХТАР агентлиги, Ҳирот вилоятида 400 кишидан иборат қуролли қисм ҳокимиятга қарши курашни тўхтатди. Эрон ва Покистондан яна 330 афғон ватанига қайтиб келди.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ БУЮРТМА

● ОЛМАЛИҚЛИКЛАР оилавий тантаналарда ёки бошқа байрам кунларида гул қидириб юрмайдиган бўлдилар. Энди улар телефон орқали маҳаллий «Алёнушка» кооперативига телефон қилсалар бас — саноқли минутлар ичида буюртмачиларнинг уйига анвойи гуллардан тайёрланган гулдасталарни автомобилда етказиб берадилар. Гул етиштиришга ихтисослашаётган кооперативда асосан пенсионерлар ва уй бекалари меҳнат қилишади. Шаҳар Совети ижроия комитети кооператив учун ер ажратиб берди ва теплица қурилиши учун материаллар сотиб олишда кўмаклашди. Гулчилардан ўрнак олган бошқа бир кооператив ҳам шаҳарликларнинг буюртмаларига биноан ишлай бошлади. Бу кооператив ҳовлиларда гулзорлар яратиш, мевали дарахтлар ўтқазиш ва территорияларни ободонлаштириш билан шуғулланади.

СПОРТ

ТОШКЕНТЛИК ПОЛВОНЛАР ҒАЛАБАСИ

✦ ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯНИНГ Нойс шаҳрида эркин кураш бўйича 24 мамлакат спортчилари иштирокида йирик халқаро турнир бўлиб ўтди. СССР терма командаси сафида иштирок этган тўққиз спортчининг ҳаммаси совринли ўринларни эгаллашди. Ўз вазнида биринчи ўринни олган полвонлар орасида тошкентлик тўрт марта жаҳон чемпиони унвонига муяссар бўлган Арсен Фадзаев ва уч марта жаҳон чемпиони Аслан Хадарцевлар ҳам бор.

ТЕННИСЧИЛАР ЧЕМПИОНАТИ

✦ СТОЛ ТЕННИСИ бўйича Европа чемпионати Парижда бўлиб ўтди. Ҳал қилувчи финал учрашувда Чехословакия спортчиларини 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратган совет спортчилари олтин медалларга сазовор бўлишди. Катта спортга Тошкентда йўлланма олган Флюра Булатова рақиби Алена Шарафжоновани 2:1 ҳисобида енгди.

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВЛАРИ

✦ ФУТБОЛ бўйича СССР терма командаси ва олимпия командаси ўртоқлик учрашувларини ўтказишди. Терма командамиз сафарда Греция футболчилари меҳмони бўлиб, 4:0 ҳисобида ғолиб келишди. Бу ўйинда О. Протасов 3 та тўп киритди.

СССР олимпия командаси ГДР футболчилари меҳмони бўлдилар. 67-минутда Юрий Савичев киритган ягона тўп меҳмонларга ғалаба келтирди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ДЎППИЛАР, ДЎППИЛАР...

Йиллар оша мода инжиқликларини енгиб келган турфа нусхадаги ранго-ранг дўппилар ҳали-ҳануз элга манзур бўлиб қолмоқда. Уни ёшу-қари баробар иштиёқ билан кияди.

ДЎППИ — қуёшли ўлкамизни эслатиб турувчи ажойиб совға буюми ҳисобланади.

Маҳаллий саноат министрлиги корхоналарида болалар, аёллар ва эркакларга атаб ипак, нозик ва зарҳал ипакдан каштали гул солиб тикилган дўппилар, шунингдек силлиқ бахмал дўппилар ва жозибадор нақш солинган парча дўппилар тайёрланмоқда.

Ёдгорлик буюмлари магазинларида сотилаётган дўппиларнинг баҳоси 6 сўмдан 50 сўмгачадир.

«УЗМЕСТПРОМ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (телефон: 76-47-11).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

«ОВОЗЛИ ТЕЛЕВИЗОР» СОВҒАСИ

«ЧАЙКА» телевизорининг кичик ҳажмдаги макети кўринишида ишланган бўлиб, ясси асосга ўрнатилган.

Телевизор ичига — ферритли антеннаси бўлган радио қабул қилиш қурилмаси ва телевизор асосининг паст қисмига жойлашган созлаш конденсаторининг дастаги жойлашган.

Радиоприёмник маҳаллий радио станцияларининг эшиттиришларини узун ва ўрта тўлқинли диапазонларда қабул қилиш учун мўлжалланган. Эшиттиришларни қабул қилиш ферритли ички ёки ташқи антенналар ёрдамида амалга оширилади.

Радиоприёмник «Крона-ВЦ» батареясидан озиқланади.

Баҳоси — 10 сўм.

«РАДИОТЕХНИКА» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА-КОММЕРЦИЯ ТАШКИЛОТИ. «ГЛАВКООПИНФОРМРЕКЛАМА».

РЕСПУБЛИКА ФУТБОЛ ИШҚИБОЗЛАРИ ВА «ПАХТАКОР» ВЕТЕРАНЛАР КОМАНДАСИ

Тошкент шаҳрида хўжалик ҳисобидаги

«ПАХТАКОРЧИ»

ФУТБОЛ ИШҚИБОЗЛАРИ КЛУБИНИ ОЧАДИ

Клуб аъзолигига 27 март куни соат 11 дан 15.00 гача Республика шахмат-шашка клубида қабул қилинади.

Қолган кунлари қабул:
— ҳар чоршанба (18 дан 20 гача);
— ҳар якшанба (11 дан 13 гача), «Ёшлик» спорт аренасида (ўнг томондан кирилади) ўтказилади.

Йиллик бадал: мактаб, техникум ва СПТУ ўқувчилари учун — 2 сўм. Олий ўқув юрти студентлари учун— 3 сўм, қолганларга — 6 сўмдан. (Аъзо бўлишни хоҳловчилар ўзлари билан бирга 2 та 3х4 см. ҳажмдаги фотосурат олиб келишлари, техникум ва СПТУ ўқувчилари, олий ўқув юрти студентлари эса, шунингдек, студент билетларини ҳам кўрсатишлари лозим).

Клуб аъзолари «Пахтакор» стадионига кириш учун мўлжалланган йиллик абонементларни 20 процент арзон нархда, спорт атрибутикаси, навбатсиз спорт лотерея ларини сотиб олишлари мумкин.

Бундан ташқари улар «Пахтакор» командасининг сафардаги ўйинларини видеоёзувда кўришлари, футболчилар билан учрашишлари ҳамда клубнинг турли секторларида иш олиб боришлари мумкин.

БАРЧА ХОҲЛОВЧИЛАРНИ КЛУБИМИЗГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ **ДИҚҚАТИГА!**
«Узбеккурортстрой» трестининг
ТОШКЕНТ ИХТИСОСЛАШГАН ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ (СМУ)
ТУГАТИЛДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой муддат давомида қуйидаги адресда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Қизилсув кўчаси, 107«а»-уй.

Тошкент область санитария-эпидемиология станцияси коллективи Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, меҳнат ветерани

Абдувоҳид ПАТТОХОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916. 325748; масул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750; БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; идеология — 325778; саноат капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; совет қурилиши — 325733; адабиёт ва санъат — 325553; маданият — 325767; социал масалалар — 325556; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; эълонлар бўлими — 325727.

Р—16080. А. 1569. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12